

ЗАКОН за Министерството на вътрешните работи

Обн., ДВ, бр. 122 от 19.12.1997 г.; Решение № 3 на Конституционния съд на РБ от 7.03.1998 г. - бр. 29 от 13.03.1998 г.; изм., бр. 70 от 19.06.1998 г., изм. и доп., бр. 73 от 26.06.1998 г., бр. 153 от 23.12.1998 г., в сила от 1.01.1999 г., изм., бр. 30 от 2.04.1999 г., в сила от 3.10.1999 г., бр. 110 от 17.12.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., бр. 1 от 4.01.2000 г., изм. и доп., бр. 29 от 7.04.2000 г., бр. 28 от 23.03.2001 г., изм., бр. 45 от 30.04.2002 г., доп., бр. 119 от 27.12.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., бр. 17 от 21.02.2003 г., изм., бр. 26 от 21.03.2003 г., в сила от 1.01.2003 г., бр. 95 от 28.10.2003 г., изм. и доп., бр. 103 от 25.11.2003 г., изм., бр. 112 от 23.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., бр. 114 от 30.12.2003 г.
кн. 2/98 г., стр. 100; кн. 4/98 г., стр. 62; кн. 1/99 г., стр. 386; кн. 5/2000 г., стр. 172; кн. 4/2001 г., стр. 166; кн. 3/2003 г., стр. 138; кн. 4/2003 г., стр. 20; кн. 11/2003 г., стр. 123; кн. 12/2003 г., стр. 59
т. 1, р. 6, № 600

ЧАСТ ПЪРВА

ОСНОВИ НА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда принципите, дейностите, устройството и органите на управление, използваните средства, правата, задълженията и отговорностите на личния състав и осигуряването на Министерството на вътрешните работи (МВР) за защита на националната сигурност и опазване на обществения ред в Република България.

(2) Дейностите, свързани с националната сигурност и обществения ред, се осъществяват от органите на министерството самостоятелно и във взаимодействие с други държавни органи, овластени за това.

Чл. 2. (1) Върху дейността на МВР се упражнява граждански контрол от предвидените в Конституцията и в този закон органи.

(2) Гражданският контрол гарантира върховенството на гражданското общество над органите на министерството за поддържане на конституционния ред в страната.

Чл. 3. Министерството на вътрешните работи е юридическо лице на бюджетна издръжка.

Глава втора

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ДЕЙНОСТТА

Чл. 4. Дейността на МВР се осъществява въз основа на следните основни принципи:

1. спазване на Конституцията, законите и международните договори, по които Република България е страна;

2. зачитане на правата и свободите на гражданите и тяхното достойнство;

3. централизъм в организацията и управлението;

4. публичност;

5. конспиративност при съчетание на гласни и негласни методи и средства в определените от закона случаи;

6. сътрудничество с гражданите.

Чл. 5. При изпълнение на служебните си задължения служителите от МВР представляват цялото общество. Те са неприкосновени и се намират под защитата на закона. Неприкосновеността се изразява в специалната защита на живота и здравето им.

Глава трета

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Чл. 6. Основните задачи на МВР са:

1. защита на националната сигурност и обществения ред;

2. противодействие на престъпността;

3. защита на правата и свободите на гражданите и опазване на техния живот, здраве и имущество;

4. осигуряване на пожарна и аварийна безопасност;

5. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) охрана и контрол на държавната граница;

6. защита на икономическата и финансово-кредитната система на държавата и нейните културни ценности;

7. информационно осигуряване на министерството и държавното управление;

8. оказване на съдействие на други държавни органи;

9. международно сътрудничество.

Глава четвърта

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. 7. Основните дейности на МВР за изпълнение на задачите по чл. 6 са:

1. осигуряване на информация, оценка, анализ и прогнозиране при разработването на стратегическите насоки, свързани с националната сигурност и обществения ред;

2. недопускане на насилствена промяна на конституционно установената държавна и обществена система в Република България;

3. действия срещу организираната престъпност и корупцията;
4. организиране и осъществяване на оперативно-издирвателна дейност;
5. превантивна дейност;
6. борба с престъпността чрез разкриване и предотвратяване на престъпления и участие в разследването им по предвидения със закон ред;
7. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) охрана и контрол на държавната граница, осъществяване на граничния режим и паспортно-визовия контрол;
8. охрана на стратегически и особено важни обекти и предотвратяване на терористични действия;
9. противопожарна дейност и оказване на помощ при стихийни бедствия и производствени аварии;
10. осигуряване и прилагане на специални разузнавателни средства и използване и съхранение на данните, придобити чрез тях;
11. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) изграждане на информационни фондове, проектиране, разработване и внедряване на автоматизирани информационни системи, управление на информационната дейност и определяне на реда за контрол над информацията;
12. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) придобиване, анализиране и съхраняване на информация, включително обработване на лични данни, и предоставянето ѝ в предвидените със закон случаи;
13. оперативно-техническа дейност по осигуряване на специални съобщителни средства за държавни органи;
14. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.) ръководство и контрол на криптографската защита на класифицираната информация в Република България и в дипломатическите и консулските ѝ представителства и информационна защита на техническите средства за обезпечаване на държавната тайна;
15. лицензиране и контрол над дейности, предвидени със закон;
16. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) контрол върху режима за пребиваване на чужденците;
17. издаване на документи за самоличност, за правоспособност и изработване на печати и контрол по ползването им;
18. контрол върху безопасността на движението по пътищата, техническата изправност на моторните превозни средства и регистрацията им;
19. конвойна дейност;
20. осъществяване на сътрудничество с други държавни и международни органи и организации;
21. налагане и изпълнение на принудителни административни мерки;
22. административнонаказателна дейност.

Чл. 8. Други функции на МВР могат да се възлагат само със закон.

Глава пета

УСТРОЙСТВО И ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I

Устройство

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., предишен текст на чл. 9, бр. 17 от 2003 г., доп., бр. 103 от 2003 г.) Основни структурни звена на МВР са националните и териториалните служби, дирекция "Миграция", дирекциите на специализираната и общата администрация, учебните заведения, научноизследователските и научно-приложните институти и Специализираният отряд за борба с тероризма (СОБТ).

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) В МВР се създава функционално звено за контакт за целите на международното оперативно полицейско сътрудничество на подчинение на главния секретар на МВР. То действа, когато това е предвидено по силата на международен договор, по който Република България е страна. Организацията и структурата на функционалното звено за контакт се уреждат от министъра на вътрешните работи.

Чл. 10. (1) Националните служби на МВР са:

1. Национална служба "Сигурност";
 2. Национална служба "Полиция";
 3. Национална служба "Борба с организираната престъпност";
 4. Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност";
 5. Национална служба "Гранична полиция";
 6. Национална служба "Жандармерия".
- (2) Създаването, организацията и дейността на националните служби се уреждат с този закон.
- (3) Националните служби по ал. 1 са юридически лица.
- (4) Структурата на националните служби по ал. 1, т. 1 - 4 се състои от дирекции и регионални звена.

Чл. 11. (1) Териториалните служби на МВР са:

1. Столичната дирекция на вътрешните работи;
 2. регионалните дирекции на вътрешните работи.
- (2) Териториалните служби се създават по предложение на министъра на вътрешните работи от Министерския съвет, който определя района на действие и седалището им.

(3) Организацията, структурата и дейността на териториалните служби се уреждат по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

(4) Териториалните служби са юридически лица.

(5) В Столичната и регионалните дирекции като техни структури се създават регионални звена "Сигурност", "Полиция", "Борба с организираната престъпност" и "Пожарна и аварийна безопасност".

Чл. 12. (1) В Столичната и регионалните дирекции на вътрешните работи министърът на вътрешните работи може да създава районни полицейски управления и районни служби за пожарна и аварийна безопасност.

(2) Районите на действие на звената по ал. 1 се определят с оглед състоянието на престъпността, обществения ред и пожарната безопасност.

(3) В районните полицейски управления и в районните служби за пожарна и аварийна безопасност в рамките на утвърдения им числен състав и средствата за работна заплата министърът на вътрешните работи може да създаде полицейски и противопожарни участъци в отделни населени места на обслужваната територия.

(4) В Столичната и регионалните дирекции на вътрешните работи министърът на вътрешните работи може да създава специализирани звена от наборни военнослужещи за гасене на пожари и оказване на помощ при стихийни бедствия и производствени аварии.

(5) Организацията и дейността на звената по ал. 4 се уреждат по ред, определен от министъра на вътрешните работи, съгласувано с министъра на отбраната.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) (1) Дирекция "Миграция" е юридическо лице.

(2) Министърът на вътрешните работи може да създава регионални звена "Миграция" в Столичната и регионалните дирекции на вътрешните работи.

Чл. 13. Структурата на Националната служба "Гранична полиция" се състои от:

1. дирекция "Гранична полиция";
2. регионални гранични сектори;
3. гранични участъци;
4. (отм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.);
5. гранични контролно-пропускателни пунктове.

Чл. 14. Структурата на Националната служба "Жандармерия" се състои от:

1. дирекция "Национална жандармерия";
2. съединения;
3. части;
4. подразделения;
5. специализирано авиационно поделение.

Чл. 15. (1) Районите на действие и седалищата на звената на дирекциите по чл. 13 и 14 се определят от министъра на вътрешните работи по предложение на съответния директор на национална служба.

(2) В Националната служба "Гранична полиция" и в Националната служба "Жандармерия" се приемат военнослужещи на наборна служба.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Специализираната администрация на МВР включва:

1. дирекция "Оперативно-техническа информация";
2. дирекция "Свързки";
3. дирекция "Защита на средствата за връзка";
4. дирекция "Оперативно издирване";
5. дирекция "Инспекторат";
6. дирекция "Информация и архив";
7. национално централно бюро "Интерпол", което е юридическо лице;
8. дирекция "Бойна и мобилизационна готовност";
9. дирекция "Комендатура".

(2) Организацията, структурата и дейността на дирекциите по ал. 1 се уреждат по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Общата администрация на МВР включва:

1. дирекция "Координация и информационно-аналитична дейност";
2. дирекция "Правно-нормативно обслужване";
3. дирекция "Международно сътрудничество";
4. дирекция "Пресцентър и връзки с обществеността";
5. дирекция "Човешки ресурси";
6. дирекция "Финансово и ресурсно осигуряване";
7. дирекция "Материално-техническо осигуряване и социално обслужване", която е юридическо лице;
8. дирекция "Ревизионна".

(2) Организацията, структурата и дейността на дирекциите по ал. 1 се уреждат по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 18. Учебните заведения на МВР са:

1. Академията на МВР;
2. (отм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.);
3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) центровете за специализация и професионална подготовка.

Чл. 19. (1) Академията на МВР е юридическо лице и се създава с решение на Народното събрание.

(2) Правилникът за устройството и дейността на Академията на МВР се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

Чл. 20. (1) Научноизследователските и научно-приложните институти се създават, преобразуват и закриват от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

(2) Устройството и дейността на институтите по ал. 1 се извършват по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 21. (1) Специализираният отряд за борба с тероризма е специализирана служба на МВР. Организацията и структурата ѝ се уреждат от министъра на вътрешните работи.

(2) Специализираният отряд за борба с тероризма е юридическо лице.

Раздел II

Управление на системата

Чл. 22. (1) Органите на управление на МВР се създават с този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Ръководството на МВР се осъществява от министър, заместник-министри и главен секретар.

Чл. 23. (1) Министърът на вътрешните работи осъществява общото и непосредственото ръководство на министерството, като:

1. провежда държавната политика по националната сигурност и обществения ред в страната;
2. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) организира взаимодействието с други държавни органи, както и с неправителствени организации, свързани с дейността на министерството;
3. осъществява международното сътрудничество в областта на националната сигурност и обществения ред;
4. утвърждава структурата и щатове, създава и закрива структурни звена в рамките на утвърдения бюджет и числен състав;
5. съставя и предлага проекта на бюджета на МВР;
6. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) разпределя бюджета на МВР, ръководи финансовото и материално-техническото осигуряване и осъществява контрол върху дейността на материалноотговорните лица в структурите на МВР;
7. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) ръководи управлението на човешките ресурси;
8. ръководи и осигурява провеждането на социалната политика;
9. ръководи икономическата политика, включително образува търговски дружества с държавно имущество за осъществяване на обслужващи и спомагателни дейности на министерството;
10. отговаря за стопанисването и управлението на държавните имоти;
11. издава правилници, наредби, инструкции и заповеди и отговаря за правното осигуряване на дейността;
12. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) изпълнява други функции, определени със закон.

(2) Министърът на вътрешните работи е гражданско лице.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Министърът на вътрешните работи изпълнява своите функции пряко и с помощта на заместник-министрите и главния секретар.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) При отсъствие министърът на вътрешните работи се замества от определен от него с писмена заповед заместник-министър или от главния секретар.

(3) При продължително отсъствие на министъра на вътрешните работи Министерският съвет му определя заместник.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) При изпълнение на функциите му министърът на вътрешните работи се подпомага от политически кабинет.

Чл. 25. Министърът на вътрешните работи издава заповеди за налагане на принудителни административни мерки в предвидените от закона случаи.

Чл. 26. (Предишен чл. 28, изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Заместник-министрите са граждански лица. Те подпомагат министъра при осъществяване на програмата на правителството и при изпълнение на неговите правомощия.

(2) Министърът делегира със заповед правомощия на своите заместници и определя техните функции.

(3) При изпълнение на правомощията си заместник-министрите издават заповеди.

Чл. 27. (Предишен чл. 26 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Главният секретар е висшата професионална длъжност в МВР.

(2) Главният секретар:

1. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) организира, координира и контролира оперативно-издирвателната, агентурната и охранителната дейност;
2. организира взаимодействието на службите в министерството;
3. координира дейността със съответните служби на други държави и с международни органи и организации;
4. издава заповеди във връзка с изпълнението на функциите си.

Чл. 28. (Предишен чл. 27 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Главен секретар може да бъде само лице с висше образование и професионален стаж не по-малък от 5 години в системата на МВР, въоръжените сили или правозащитните органи.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Политическият кабинет е пряко подчинен на министъра на вътрешните работи, има съвещателни и информационно-аналитични функции и осъществява връзките на МВР

с обществеността.

(2) Политическият кабинет подпомага министъра на вътрешните работи при формулиране и разработване на конкретни решения за осъществяване на правителствената политика, както и при представянето ѝ пред обществото.

(3) В политическия кабинет се включват заместник-министрите, началникът на кабинета, парламентарният секретар и директорът на дирекция "Пресцентър и връзки с обществеността".

(4) Работата на политическия кабинет се организира от началника на кабинета.

(5) Началникът на кабинета и парламентарният секретар се назначават с трудов договор и са пряко подчинени на министъра на вътрешните работи.

(6) Експертните и техническите сътрудници към политическия кабинет не могат да изпълняват функции на управление.

(7) Експертните и техническите сътрудници се назначават от министъра на вътрешните работи по трудов договор. Те нямат статут на държавни служители, а трудовите им правоотношения се прекратяват със заповед на министъра на вътрешните работи или с прекратяването на неговия мандат.

(8) Средствата за дейността на политическия кабинет и заплатите на неговия персонал представляват отделно перо в бюджета на МВР.

Раздел III

Управление на националните служби

Чл. 30. Националните служби се ръководят от директори.

Чл. 31. (1) Директорите осъществяват общо и непосредствено ръководство на службите, като:

1. организират, ръководят и отговарят за дейността на службите;

2. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) изпълняват заповедите на ръководството на МВР и се отчитат пред него по направленията на дейност;

3. осъществяват методическо ръководство на създадените в териториалните служби структурни звена по направления на дейност;

4. координират дейността на службите с други държавни органи чрез ръководството на министерството;

5. управляват информационните фондове, осигуряват и отговарят за информационното единство на националната служба със съответните териториални звена;

6. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) ръководят участието и международното сътрудничество със съответните служби на други държави и с международни органи и организации, съгласувано с дирекция "Международно сътрудничество";

7. разпределят бюджета на службите и ръководят финансовото и материално-техническото им осигуряване;

8. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) отговарят за управлението на човешките ресурси;

9. отговарят за стопанисването и управлението на предоставените на службите държавни имоти;

10. издават наказателни постановления и прилагат мерки за административна принуда по ред, определен в закона;

11. представляват юридическото лице.

(2) В изпълнение на функциите по ал. 1 директорите издават заповеди.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) За директорите на националните служби се прилага чл. 28.

Чл. 32. Заместник-директорите изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

Раздел IV

Управление на териториалните служби

Чл. 33. Териториалните служби на МВР се ръководят от директори.

Чл. 34. (1) Директорът на териториалната служба осъществява общо и непосредствено ръководство на дейността на службата, като:

1. провежда държавна политика по националната сигурност и обществения ред на съответната територия;

2. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) отговаря пред ръководството на МВР за цялостната дейност на службата;

3. координира и ръководи дейността на регионалните звена "Сигурност", "Полиция", "Борба с организираната престъпност" и "Пожарна и аварийна безопасност" и на допълнителните сили на министерството, поставени под тяхно разпореждане;

4. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) организира изпълнението на заповедите на ръководството на МВР;

5. управлява информационните фондове;

6. разпределя бюджета на службата и ръководи материално-техническото осигуряване;

7. отговаря за стопанисването и управлението на предоставените на службата държавни имоти;

8. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) отговаря за управлението на човешките ресурси;

9. осъществява взаимодействие с местните и други органи на държавна власт;

10. представлява юридическото лице;

11. издава наказателни постановления и прилага мерки за административна принуда по ред, определен

в закона.

(2) При изпълнение на функциите си по ал. 1 директорите издават заповеди.

Чл. 35. (1) Директорите на териториалните служби при изпълнение на функциите си могат да се подпомагат от заместник-директори.

(2) Заместник-директорите изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

Раздел V

Управление на специализираната и общата администрация

(Загл. изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекциите по чл. 16 и 17 се ръководят от директори.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Директорите осъществяват общото и непосредственото ръководство и отговарят за цялостната дейност на дирекциите пред ръководството на МВР.

(2) Директорите съобразно функциите на дирекциите осъществяват методическото ръководство и контрол върху дейността на аналогичните звена в структурата на министерството.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) При изпълнение на функциите си директорите могат да се подпомагат от заместник-директори.

(2) Заместник-директорите изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Директорите на дирекция "Материално-техническо осигуряване и социално обслужване" и на Националното централно бюро "Интерпол" представляват юридическите лица.

Раздел VI

Управление на учебните заведения, научноизследователските и научно-приложните институти

Чл. 40. (1) Академията на МВР се ръководи от академичен съвет и ректор.

(2) Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на академията, който:

1. приема учебния план за всяка специалност и образователно-квалификационна степен, както и изготвени от катедрите учебни програми по съответните дисциплини;

2. приема плановете за научноизследователската, научно-приложната и редакционно-издателската дейност;

3. взема решения за обявяване на конкурси за асистенти и хабилитирани преподаватели;

4. провежда избор след проведен конкурс за асистент;

5. избира нехабилитирани преподаватели за по-висока научна длъжност;

6. изпълнява други функции, произтичащи от нормативните актове, отнасящи се до науката и висшето образование, прилагани в съответствие с този закон и с актовете за неговото прилагане.

(3) Ректорът е пряк ръководител на личния състав на академията, на курсантите и на служителите, изпратени на обучение от други служби, за изпълнението на задълженията им, свързани с учебния процес, реда и дисциплината в академията, като:

1. определя дневния ред на академичния съвет;

2. решава всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на курсанти;

3. изпълнява други функции, произтичащи от законите или възложени му от министъра на вътрешните работи;

4. представлява юридическото лице.

(4) Ректорът е хабилитирано лице и се назначава от министъра на вътрешните работи.

(5) Съставът на академичния съвет се определя от министъра на вътрешните работи по предложение на ректора на академията.

Чл. 41. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Органи за управление на центровете за специализация и професионална подготовка са директорите и учебните съвети. Центърът за бойна подготовка и спорт се ръководи от началник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Директорите по ал. 1 организират, ръководят и отговарят за цялостната дейност на центровете, като:

1. ръководят учебната и методическата работа;

2. осъществяват единните педагогически изисквания за изпълнение на учебните планове;

3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) контролират провеждането на изпитите, воденето и съхраняването на документацията.

(3) Учебните съвети:

1. приемат учебните планове;

2. вземат решения по резултатите от обучението.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Съставът на учебните съвети се определя от ректора на Академията на МВР по предложение на директорите по ал. 1.

Чл. 42. (1) Медицинският институт и другите научноизследователски и научно-приложни институти се ръководят от директори, които:

1. организират, ръководят, контролират и отговарят за дейността на институтите;

2. ръководят и контролират изготвянето на перспективните и текущите планове и осигуряват тяхното

изпълнение;

3. организират взаимодействието с други институти и служби в министерството;
4. отговарят за подбора, подготовката, повишаването на квалификацията и ефективното използване на научните кадри;

5. отговарят за стопанисването и управлението на предоставените им имоти и материално-технически средства.

(2) Директорите по ал. 1 са хабилитирани лица.

Раздел VII

Управление на Специализирания отряд за борба с тероризма

Чл. 43. Специализираният отряд за борба с тероризма се ръководи от командир, който:

1. осъществява общото и непосредственото ръководство и отговаря за дейността на службата;
2. изпълнява заповедите на министъра на вътрешните работи.

ЧАСТ ВТОРА

ЗАДАЧИ, ДЕЙНОСТИ, ПРАВОМОЩИЯ И ОРГАНИ НА ОСНОВНИТЕ СТРУКТУРНИ ЗВЕНА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Глава шеста

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "СИГУРНОСТ"

Раздел I

Задачи и дейности

Чл. 44. Националната служба "Сигурност" е специализирана контраразузнавателна и информационна служба на МВР за защита на националната сигурност от действия на чужди специални служби, организации и лица, насочени срещу националните интереси, за установяване и неутрализиране на процеси, застрашаващи конституционно установения държавен ред, единството на нацията, териториалната цялост и суверенитета на страната.

Чл. 45. Националната служба "Сигурност" осъществява контраразузнавателна, информационно-аналитична и прогностична, контролна, координационна и методическа дейност.

Чл. 46. (1) Националната служба "Сигурност" извършва самостоятелно или съвместно с други държавни органи контраразузнавателна дейност за наблюдение, разкриване, противодействие, предотвратяване и пресичане на замислени, подготвени или осъществявани посегателства срещу националната сигурност, свързани със:

1. разузнаване в полза на чужди сили;
2. опасност за единството на нацията, териториалната цялост и суверенитета на страната;
3. противоконституционна дейност;
4. прилагане на сила или използване на общоопасни средства с политическа цел;
5. опасност за икономическата и финансовата сигурност, свързана с участие на чужди служби или организации;
6. опасност за екологичната сигурност;
7. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.) нарушаване функционирането на националната система за защита на класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна;
8. застрашаване сигурността на стратегически за страната обекти и дейности;
9. корупция и други заплахи за сигурността на държавния апарат, свързани с участие на чужди служби или организации;
10. международен тероризъм и екстремизъм;
11. незаконна международна търговия с оръжие;
12. незаконно производство и разпространение на общоопасни средства или стратегически суровини, наркотични и упойващи вещества, подпомагани, организирани или осъществявани от чужди служби или организации;
13. незаконна миграция, която застрашава националната сигурност.

(2) Националната служба "Сигурност" осъществява контраразузнавателна дейност по отношение на чужди специални служби, чуждестранни организации и лица, извършващи дейност, която застрашава националната сигурност.

Чл. 47. Информационната дейност на Националната служба "Сигурност" включва:

1. информационно-аналитична и прогностична дейност чрез събиране, обработване и съхраняване на информация от значение за националната сигурност и националните интереси за нуждите на държавното управление и във връзка с управлението и извършването на собствената дейност;
2. изготвяне на контраразузнавателни оценки за състоянието на националната сигурност на базата на собствена информация и на информация, получена от други държавни органи, специализирани в сферата на защитата на националната сигурност и опазването на обществения ред;
3. информирание на висшите органи на държавна власт и управление за състоянието, рисковете и потенциалните опасности за националната сигурност;
4. изготвяне на информационни материали от справочен, аналитичен или прогностичен характер и предоставяне им на други държавни органи, организации и лица по нормативно установен ред.

Чл. 48. (1) Други дейности на Националната служба "Сигурност" са:

1. осигуряване защита на стратегически за страната дейности и обекти самостоятелно или съвместно с други специализирани органи;

2. оказване на методическо ръководство, помощ и контрол на изградените регионални звена "Сигурност" при осъществяване на функциите за защита на националната сигурност.

(2) Националната служба "Сигурност" осъществява координация и взаимодействие в съответствие с международни задължения на Република България и в интерес на националната сигурност с чужди специални служби за противодействие на международния тероризъм и други форми на международна организирана престъпност.

(3) Националната служба "Сигурност" взаимодейства с други държавни органи в кръга на тяхната компетентност.

Раздел II

Правомощия на органите

Чл. 49. (1) Органи на Националната служба "Сигурност" са офицерите, сержантите и извънщатните служители.

(2) Правомощията на извънщатните служители се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 50. (1) При осъществяване на дейността си органите по чл. 49 имат следните правомощия:

1. осъществяват наблюдение и контрол на лица, обекти и дейности, свързани с посегателства и опасности за националната сигурност;

2. прилагат и ползват разузнавателни способности и средства при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи;

3. привличат граждани за доброволно сътрудничество;

4. използват специални разузнавателни средства при условия и по ред, определени със закон;

5. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) получават съдействие и организират прикриването на свои служители и тяхната дейност в държавни органи, организации и юридически лица при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет;

6. събират, обработват, съхраняват и използват данни за проверка на факти, лица и обекти, свързани със сигурността на страната;

7. получават информация от държавни органи, организации и от лица във връзка със защитата на националната сигурност;

8. предоставят информация на висшите органи на държавната власт и управление чрез ръководството на МВР;

9. предоставят информация на други държавни органи, организации и лица по нормативно установен ред.

(2) На Президента на републиката, на председателя на Народното събрание и на министър-председателя се предоставя еднаква по обем и съдържание информация.

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.) Национална служба "Сигурност" осъществява дейност във връзка с функционирането на Националната система за защита на класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна, съгласно Закона за защита на класифицираната информация.

(2) Предписанията на директора или на упълномощени от него органи по ал. 1 са задължителни за длъжностните лица.

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.) Нарушенията на нормативно установения ред за защита на класифицираната информация се констатира с актове, съставени от органите на сигурността.

(2) Въз основа на съставените актове директорът на Националната служба "Сигурност" или упълномощените от него лица издават наказателни постановления.

Чл. 53. (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.)

Чл. 54. (1) Националната служба "Сигурност" и регионалните звена "Сигурност" осъществяват контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденците в Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Директорът на Националната служба "Сигурност" налага временна ограничителна мярка по чл. 75 от Закона за българските документи за самоличност за ненапускане на страната на лица, чието пътуване застрашава сигурността на Република България.

Чл. 55. (1) Органите на Националната служба "Сигурност" могат да предупреждават устно или писмено лицата, за които има достатъчно данни да се предполага, че ще извършат престъпни или други действия, застрашаващи националната сигурност.

(2) Органите на Националната служба "Сигурност" могат да призовават граждани в служебни помещения за целите по ал. 1.

Чл. 56. Органите на Националната служба "Сигурност" нямат полицейски правомощия по глава седма, раздел II.

Чл. 57. Държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да оказват съдействие на органите на сигурността при изпълнение на функциите им.

Чл. 58. Държавните органи и юридическите лица са длъжни да предоставят на Националната служба "Сигурност" и на регионалните звена "Сигурност" сведения за обстоятелства, дейности, предмети, явления и факти, които са им станали известни и са от значение за националната сигурност.

Глава седма

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "ПОЛИЦИЯ"

Раздел I

Задачи и дейности на Националната полиция

Чл. 59. (1) Националната служба "Полиция" е специализирана оперативно-издирвателна и охранителна служба на МВР за опазване на обществения ред, за предотвратяване, разкриване и участие в разследване на престъпленията.

(2) Националната полиция осъществява дейността си самостоятелно и съвместно с други държавни органи, организации и граждани.

Чл. 60. (1) (Предишен текст на чл. 60 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) В изпълнение на задачите по чл. 59 Националната полиция:

1. организира и осъществява опазването на обществения ред;
 2. предотвратява и разкрива престъпления и други нарушения на обществения ред и участва в разследването на престъпления;
 3. защитава правата и свободите на гражданите и съдейства за упражняването им;
 4. опазва имуществата на гражданите, държавата, общините и организациите;
 5. организира и осъществява охраната на учреждения и обекти;
 6. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) контролира безопасността на движението по пътищата, техническата изправност на моторните превозни средства и организира извършването на регистрация на моторните превозни средства, на водачите на моторни превозни средства и на пътнотранспортните произшествия;
 7. разрешава и контролира дейностите с общоопасните средства;
 8. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) разрешава и контролира дейността на юридическите и физическите лица, извършващи охранителна дейност;
 9. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., бр. 103 от 2003 г.) издава документи за самоличност и осъществява административен контрол;
 10. издирва заподозрени, обвиняеми и подсъдими, укрили се от наказателно преследване, осъдени, отклонили се от изтърпяване на наказание, безследно изчезнали, както и други лица в предвидените от закона случаи;
 11. организира и осъществява дейност по конвоиране на лица в страната и в чужбина;
 12. съдейства и взема необходимите мерки за спазване на законите и разпореденията на държавните органи;
 13. изследва и анализира причините и условията за състоянието на престъпността;
 14. събира, обработва, използва и предоставя информация за състоянието на обществения ред, борбата с престъпността и за безопасността на движението по пътищата;
 15. оказва методическо ръководство, помощ и контрол на териториалните звена по направлението на дейността;
 16. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) самостоятелно и съвместно с други служби и дирекции на министерството, както и с други държавни органи, овластени за това, провежда оперативни и други действия, свързани с опазване сигурността на страната;
 17. привлича граждани, които на доброволни начала да помагат за опазване на обществения ред, личното, държавното и кооперативното имущество;
 18. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) извършва превантивна дейност, като изучава и анализира причините и условията, благоприятстващи извършването на престъпления и други правонарушения, изпълнява сигнални функции по отношение на физически и юридически лица за отстраняване на тези причини;
 19. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) извършва действия по идентификация на лица;
 20. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г., отм., бр. 103 от 2003 г.);
 21. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) осъществява международно полицейско сътрудничество.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Ведомствата и органите, възложили конвоирането по ал. 1, т. 11, осигуряват необходимите документи и финансови средства за осъществяване на конвойната дейност.

Раздел II

Правомощия на органите на Националната полиция

Чл. 61. (1) Органи на Националната полиция са офицерите, сержантите и извънщатните служители.

(2) Правомощията на извънщатните служители се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 62. (1) Полицейските органи могат да издават разпоредения до граждани, държавни органи, организации и юридически лица, когато това е необходимо за изпълнение на възложените им функции. Разпореденията се издават писмено или устно.

(2) При невъзможност да се издадат разпоредения по ал. 1 разпореденията могат да се извършват чрез действия, чийто смисъл е разбираем за лицата, за които се отнасят.

(3) При изпълнение на функциите по контролиране на безопасността на движението разпореденията могат да се издават чрез действия или знаци, посочени в закона.

(4) Разпореденията на полицейския орган са задължителни за изпълнение, освен ако не налагат извършването на очевидно за лицето престъпление.

(5) Разпореденията, които са издадени в писмена форма, могат да се обжалват по реда на Закона за административното производство.

Чл. 63. (1) Полицейските органи предупреждават устно или писмено лицата, за които има достатъчно данни и се предполага, че ще извършат престъпления или нарушения на обществения ред.

(2) За писменото предупреждение се съставя протокол, с който лицето се предупреждава за отговорността, която се предвижда при извършване на съответното престъпление или нарушение на обществения ред.

(3) Протоколът за предупреждение се съставя в присъствието на лицето и на един свидетел, като след запознаване със съдържанието му се подписва от полицейския орган, лицето и свидетеля. Отказът на лицето да го подпише се удостоверява с подписа на свидетеля.

Чл. 64. (1) При установяване на условия и причини за извършването на престъпления и други нарушения на обществения ред полицейските органи вземат мерки за тяхното отстраняване.

(2) Когато други органи и организации са компетентни да вземат мерките, полицейските органи ги уведомяват за това писмено.

(3) Органите, компетентни по ал. 2, са длъжни в едномесечен срок писмено да уведомят полицейските органи за взетите мерки.

Чл. 65. Полицейските органи разкриват и участват в разследването на престъпления при условията и по реда, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс.

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) Полицейските органи регистрират лицата, срещу които е започнало наказателно преследване за извършено умишлено престъпление от общ характер. Държавните органи, осъществяващи наказателното преследване, са длъжни да предприемат необходимите мерки за извършване на регистрацията от полицейските органи. Редът за извършване на полицейската регистрация се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

(2) Регистрацията е вид обработване на лични данни за лицата по ал. 1, която се осъществява при условията на този закон.

(3) За целите на регистрацията полицейските органи:

1. събират за лицата личните им данни, посочени в чл. 18, т. 1 - 20 от Закона за българските документи за самоличност;

2. дактилоскопират и фотографират лицата;

3. изземват образци за ДНК-профил на лицата, когато това е необходимо.

Чл. 67. (1) Полицейските органи могат да призовават в служебните помещения граждани за осъществяване на действия по определените им с този закон правомощия.

(2) За призоваването полицейските органи уведомяват гражданите писмено. В съобщението изрично се посочват целта на призоваването, часът и мястото на явяване.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) В бързи случаи призоваването може да се извършва по телефона, телекса, факса или с телеграма. Призоваването по телефона и факса се удостоверява писмено от длъжностното лице, което го е извършило, призоваването с телеграма - с известие за доставянето ѝ, а по телекса - с писменото потвърждаване за полученото съобщение.

Чл. 68. (1) Полицейските органи могат да извършват проверки за установяване самоличността на лица:

1. за които има данни, че са извършили престъпления или други нарушения на обществения ред;

2. когато това е необходимо за разкриване или разследване на престъпления и при образувано административнонаказателно производство;

3. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) при осъществяване на контрол по редовността на документите за самоличност и пребиваване в страната;

4. на контролен пункт, организиран от полицията;

5. по искане на друг държавен орган за оказване на съдействие при условия и по ред, предвидени в закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Установяване на самоличността се извършва чрез представяне на документ за самоличност на лицето, сведения на граждани с установена самоличност, които познават лицето, или по друг начин за събиране на достоверни данни.

Чл. 69. (1) Полицейските органи могат да извършват действия по идентификация на лица, когато:

1. самоличността на едно лице не може да бъде установена по реда на чл. 68, ал. 2;

2. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) лицето е извършило престъпление или съществуват данни, че е извършило престъпление;

3. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) чужденци, търсещи закрила по Закона за убежището и бежанците, са влезли не по законоустановения ред или са незаконно пребиваващи в Република България.

(2) Действията по идентификация включват:

1. снемане на пръстови отпечатъци и отпечатъци от дланите на ръцете;

2. фотографиране на лицето;

3. установяване на външни белези;

4. измервания и изземване на образци за сравнителни изследвания;

5. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) изземване на образци от биологичен произход за сравнителна ДНК идентификация.

(3) Когато основанията по чл. 68, ал. 1 отпадат, по искане на лицето материалите се унищожават.

Чл. 70. (1) Полицейските органи могат да задържат лица:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) за които има данни, че са извършили престъпление;
 2. които след надлежно предупреждение съзнателно пречат на полицейски орган да изпълни задължението си по служба;
 3. които показват тежки психични отклонения и с поведението си нарушават обществения ред или излагат живота си на явна опасност;
 4. малолетни нарушители, които са напуснали своите домове, настойници, попечители или обществените домове, където са били настанени;
 5. при невъзможност да се установи самоличността в случаите и по начините, посочени в чл. 68;
 6. които са се отклонили от изгърпяване на наказанието лишаване от свобода или от местата, където са били задържани като обвиняеми в изпълнение на полицейска административна мярка или по разпореждане на орган на съдебната власт;
 7. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) обявени за международно издирване по искане на друга държава във връзка с тяхната екстрадиция;
 8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) в случаи, определени от закон.
- (2) В случаите по ал. 1 лицата могат да бъдат настанени в специални помещения и спрямо тях могат да бъдат взети мерки за лична сигурност, ако поведението им и целите на задържането налагат това.
- (3) Задържаното лице има право да обжалва пред съда законността на задържането. Съдът е длъжен да се произнесе по жалбата незабавно.

(4) От момента на задържането им лицата имат право на адвокатска защита.

Чл. 71. На лицата, задържани при условията на чл. 70, ал. 1, т. 1 - 5, не могат да им бъдат ограничавани други права освен правото на свободно придвижване. Срокът на задържането в тези случаи не може да бъде по-дълъг от 24 часа.

Чл. 72. (1) За отвеждане на задържаните лица в определените за това места полицейските органи издават писмена заповед.

(2) Полицейските органи са длъжни незабавно да освободят лицето, ако основанийето за задържането е отпаднало.

Чл. 73. (1) Полицейските органи извършват личен обиск на лица:

1. задържани при условията на чл. 70, ал. 1;
2. за които съществуват данни, че носят опасни и забранени за притежаване предмети;
3. заварени на място, където е извършено престъпление или нарушение на обществения ред, когато има достатъчно данни, че у тях се намират вещи, които са свързани с престъплението.

(2) Личен обиск може да бъде извършен само от лице, което принадлежи към пола на обисквания.

Чл. 74. (1) Полицейските органи могат да проверяват личните вещи на лица:

1. в случаите по чл. 68 - 70;
2. когато са налице достатъчно данни, че се укриват веществени доказателства за извършено престъпление.

(2) Проверка на превозно средство може да бъде извършена в случаите, когато са налице данни за извършено нарушение на обществения ред.

Чл. 75. (1) За всички случаи на извършен личен обиск, проверка на вещи и превозни средства полицейският орган съставя протокол, който се подписва от него, от един свидетел и от съответното лице и му се предоставя екземпляр от него.

(2) Личният обиск, проверката на вещи и превозни средства се извършват по начин, който да не уронва честта и достойнството на гражданите.

Чл. 76. (1) Полицейските органи могат да извършват проверки в помещения без съгласие на собственика или обитателя или в тяхно отсъствие само когато:

1. следва да се предотврати непосредствено предстоящо или започнало тежко престъпление;
2. са налице данни, че в помещението се укрива лице, извършило тежко престъпление;
3. е необходимо оказване на неотложна помощ на лица, чийто живот, здраве или лична свобода се намират в опасност, или са налице други случаи на крайна необходимост.

(2) Полицейските органи след приключване проверката на помещението са длъжни да съставят протокол, в който се посочват името и длъжността на служителя и неговата месторабота, самоличността на собственика или обитателя, основанийето за проверката, времето и мястото на извършването ѝ и резултатите от нея. Протоколът се подписва от полицейския орган, от един свидетел и от собственика или обитателя на помещението, когато той присъства. Отказът на собственика или обитателя да подпише протокола се удостоверява с подписа на свидетеля. Копие от протокола се предоставя на собственика или обитателя на помещението.

(3) За проверката незабавно се уведомяват органите на прокуратурата.

Чл. 77. При действията по чл. 68, 70, 73, 74 и 76 полицейските органи вземат необходимите мерки, гарантиращи личната им безопасност.

Чл. 78. (1) Полицейските органи могат да използват физическа сила и помощни средства при изпълнение на служебните си функции само ако те не могат да бъдат осъществени по друг начин, при:

1. прогиводействие или отказ да се изпълни законно разпореждане;
2. задържане на правонарушител, който не се подчинява или оказва съпротива на полицейски орган;

3. конвоиране на лице или при опит да избяга, да посегне на своя живот или на живота на други лица;
4. оказване съдействие на други държавни органи или длъжностни лица, на които противозаконно се пречи да изпълняват задълженията си;

5. нападения срещу граждани и полицейски органи;
6. освобождаване на заложници;
7. групови нарушения на обществения ред;
8. нападения на сгради, помещения, съоръжения и транспортни средства;
9. освобождаване на незаконно заети обекти, ако им е разпоредено от компетентен орган.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Помощни средства са: белезници, усмирителни ризи, каучукови, пластмасови, щурмови и електрошокови палки и прибори; химически вещества, утвърдени от министъра на здравеопазването; служебни животни - кучета, коне; халосни патрони, патрони с гумени, пластмасови и шокови куршуми; устройства за принудително спиране на превозни средства; устройства за отваряне на помещения, светлинни и звукови устройства с отвличащо въздействие; водометни и въздухоструйни машини; бронирани машини и вертолеги.

(3) Редът за употреба на средствата по ал. 2 се определя от министъра на вътрешните работи.

Чл. 79. (1) Физическа сила и помощни средства се използват след задължително предупреждение с изключение на случаите на внезапно нападение и при освобождаване на заложници.

(2) Използването на физическа сила и помощни средства се съобразява с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на правонарушителя.

(3) При използването на физическа сила и помощни средства полицейските органи са длъжни по възможност да пазят здравето и да вземат всички мерки за опазване живота на лицата, срещу които са насочени.

(4) Използването на физическа сила и помощни средства се преустановява незабавно след постигане целта на приложената мярка.

(5) Забранява се използването на физическа сила и помощни средства по отношение на видимо малолетни лица и бременни жени. Забраната не се отнася за случаите на масови безредици, когато са изчерпани всички други средства.

Чл. 80. (1) Полицейските органи могат да използват оръжие като крайна мярка:

1. при въоръжено нападение или заплаха с огнестрелно оръжие;
2. при освобождаване на заложници и отвлечени лица;
3. при неизбежна отбрана;

4. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) след предупреждение при задържане на лице, извършващо или извършило престъпление от общ характер, ако то оказва съпротива или се опитва да избяга;

5. след предупреждение за предотвратяване бягство на лице, задържано по съответния ред за извършено престъпление от общ характер.

(2) Полицейските органи при използване на оръжие са длъжни по възможност да пазят живота на лицето, срещу което е насочено, и да не застрашават живота и здравето на други лица.

(3) След използване на оръжие полицейските органи са длъжни да съставят писмен доклад по установения ред.

Чл. 81. (1) Полицейските органи издават разрешения и удостоверителни документи в случаите и по реда, предвидени от закон или друг нормативен акт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) За издаването на разрешения и удостоверителни документи по ал. 1 се събират такси в размер, определен от Министерския съвет.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Отказите за издаване на документи по ал. 1 се обжалват по реда на Закона за административното производство.

Чл. 81а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За охрана на обекти от полицейски органи може да се сключват договори между МВР и заинтересуваните лица.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За охрана на обекти със сигнално-охранителна техника от полицейските органи може да се сключват договори между МВР и заинтересуваните лица.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За охрана от полицейските органи на спортни състезания или други масови прояви, както и на други мероприятия или дейности с краткосрочен характер могат да се сключват договори между МВР и заинтересуваните лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За осигуряване на дейността по ал. 1 в рамките на утвърдения числен състав за МВР могат да се назначават служители за срока на действие на договора.

(5) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Приходите и разходите от дейностите по ал. 1, 2 и 3 се отчитат по бюджета на МВР.

Чл. 81б. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Министърът на вътрешните работи или упълномощени от него длъжностни лица издават и отнемат разрешения за осъществяване на частна охранителна дейност на търговци, регистрирани по Търговския закон.

(2) Разрешение за осъществяване на дейността по ал. 1 не се издава, а издаденото се отнема на едноличен търговец, когато:

1. не е български гражданин;
2. е осъждан за умишлено престъпление от общ характер;
3. срещу него е образувано наказателно производство за извършено престъпление от общ характер;

4. страда от психическо заболяване;
5. (доп. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) не притежава психологическа пригодност за осъществяване на охранителна дейност, според заключение на специализирани за целта институции;
6. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) е укривал от данъчно облагане доходи, имущество и сделки с тях, което е установено с влезли в сила данъчен акт или наказателно постановление, ако от влизането им в сила не е изтекъл едногодишен срок;

7. не е завършил средно образование;
8. системно нарушава обществения ред;
9. употребява наркотични вещества.

(3) Разрешение за осъществяване на дейността по ал. 1 не се издава, а издаденото се отнема, на търговско дружество, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) дружеството е укрило печалби, имущество и сделки с тях от данъчните органи, което е установено с влезли в сила данъчен акт или наказателно постановление, ако от влизането им в сила не е изтекъл двегодишен срок;

2. съдружник, управител, член на управителен или на контролен орган е лице, което:
а) е осъждано за умишлено престъпление от общ характер или срещу което има образувано наказателно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер;

- б) страда от психическо заболяване;
- в) системно нарушава обществения ред;
- г) употребява наркотични вещества;

3. съдружник, управител, член на управителен или на контролен орган е юридическо лице, за което са налице условията по т. 1 или 2.

(4) Разрешение не се издава, а издаденото се отнема и когато за лице, назначено за непосредствено осъществяване на дейност по охрана (охранител), е налице някое от условията по ал. 2, т. 1 - 6 и 9.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) За издаване на разрешения по ал. 1 и на удостоверения за психологическа пригодност за осъществяване на охранителна дейност се събират такси в размер, определен от Министерския съвет.

(6) Условията и редът за извършване на частна охранителна дейност се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(7) Контролът върху частната охранителна дейност се осъществява от полицейските органи на МВР.

(8) Отказът за издаване на разрешение и отнемането му подлежат на обжалване по реда на Закона за административното производство.

Чл. 81в. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) При условията и по реда на чл. 81б на търговци и юридически лица могат да се издават разрешения за създаване на звена за самоохрана на собствени обекти.

(2) Търговците и юридическите лица, получили разрешение по ал. 1, могат да сключват договор със Столичната дирекция на вътрешните работи или регионалните дирекции на вътрешните работи за извършване на някоя от следните дейности:

1. охранително обследване на обектите;
2. подбор и обучение на служителите на звената за самоохрана;
3. помощ при организиране на охраната и участие в методическото ръководство на звената за самоохрана.

(3) Звената по ал. 1 не могат да бъдат използвани под каквато и да е форма за охрана на други обекти освен на тези, за които е получено разрешението.

Чл. 82. (1) Полицейските органи могат да настаняват в заведения за отрезвяване лица, които поради употреба на алкохол или на други упойващи вещества не могат да контролират поведението си и нарушават обществения ред или са намерени на обществени места в безпомощно състояние.

(2) Полицейските органи в срок 24 часа уведомяват прокурора за лицата, настанени в домовете по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Заведенията за отрезвяване се създават по реда на Закона за народното здраве.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Организацията, функциите и дейността на заведенията за отрезвяване се уреждат с наредба на министъра на вътрешните работи и министъра на здравеопазването.

Чл. 83. (1) Полицейските органи могат с разрешение на прокурора да настаняват лица, които водят скитнически живот или се занимават с просяк, в домове за временно настаняване на пълнолетни лица.

(2) Срокът за престой в домовете за временно настаняване на пълнолетни лица е до 30 денонощия в зависимост от времето, необходимо за настаняването им в болници, интернати, домове за стари хора и инвалиди или за поставянето им под запрещение.

Чл. 84. Организацията, функциите и дейността на домовете за временно настаняване на пълнолетни лица се уреждат с наредба, издадена от министъра на вътрешните работи съгласувано с главния прокурор.

(Раздел III. "Специализирани полицейски звена и сигнално-охранителна дейност")

(Загл. отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Чл. 85. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2000 г., отм., бр. 29 от 2000 г.)

Чл. 87 - 88. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.).

Глава осма

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "БОРБА С ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ"

Раздел I

Задачи и дейности

Чл. 89. Националната служба "Борба с организираната престъпност" е специализирана полицейска оперативно-издирвателна служба на МВР за противодействие и неутрализиране на престъпна дейност на местни и транснационални престъпни структури.

Чл. 90. (1) В изпълнение на задачите по чл. 89 Националната служба "Борба с организираната престъпност" извършва самостоятелно или съвместно с други специализирани органи оперативно-издирвателна, информационна и организационни дейности за противодействие на организираната престъпна дейност, свързана със:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) собствеността, митническият режим, паричната, кредитната, финансовата, данъчната и осигурителната системи;
2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) терористични действия;
3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) корупция;
4. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) незаконен трафик на хора;
5. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) незаконен трафик на растения, съдържащи наркотични вещества, на наркотични вещества и прекурсори и техните аналози;
6. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) незаконен трафик на взривни вещества, огнестрелни, химически, биологически или ядрени оръжия или боеприпаси, на ядрени материали, ядрени съоръжения или други източници на йонизиращи лъчения, токсични и химически вещества и техните прекурсори, на биологични агенти и токсини, както и на акцизни стоки и на стоки и технологии с възможна двойна употреба;
7. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) компютърни престъпления;
8. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) интелектуалната собственост;
9. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) участие в престъпна организация или в група, която чрез използване на сила или внушаване на страх сключва сделки или извлича облаги;
10. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) организиране или участие в хазартни игри.

(2) Дирекцията "Борба с организираната престъпност" изгражда за нуждите на своята дейност информационни фондове.

(3) Дирекцията "Борба с организираната престъпност" осъществява методическо ръководство, помощ и контрол на регионалните звена "Борба с организираната престъпност" по направлението на дейността.

Раздел II

Правомощия на органите

Чл. 91. (1) Органи на Националната служба "Борба с организираната престъпност" са офицерите, сержантите и извънщатните служители.

(2) Правомощията на извънщатните служители се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 92. (1) При изпълнение на функциите си органите по чл. 91:

1. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) наблюдават, установяват и контролират лица и обекти, за които има данни, че са свързани с престъпна дейност на местни и транснационални престъпни структури;
2. провеждат оперативно-издирвателна дейност за изпълнение на функциите си и в зоната на граничен контрол;
3. съвместно с митническите органи осъществяват контролирани доставки;
4. събират, обработват и съхраняват информация за лица, дейности и факти, свързани с организираната престъпност;
5. предотвратяват и разкриват организирана престъпна дейност и участват в разследването ѝ;
6. използват специални разузнавателни средства при условия и по ред, определени със закон;
7. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) получават съдействие и организират прикриването на служители и тяхната дейност в държавни органи, организации и юридически лица по ред, определен с наредба на Министерския съвет.

(2) Службите на МВР предоставят на Националната служба "Борба с организираната престъпност" информация, свързана с организираната престъпност.

(3) Националната служба "Борба с организираната престъпност" събира, анализира, съхранява и предоставя информация за организираната престъпност и извършва прогностична дейност съобразно своята компетентност.

Чл. 93. Органите по чл. 91 имат и правомощията на полицейски органи по глава седма, раздел II съобразно компетентността си.

Глава девета

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЯ"

Раздел I

Задачи и дейности

Чл. 94. (1) (Предишен текст на чл. 94 - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) Националната служба "Гранична полиция" е специализирана охранителна и оперативно-издирвателна полицейска служба на МВР за охрана на

държавната граница и контрол за спазването на граничния режим, която осъществява своите функции в граничната зона, в зоните на граничните контролно-пропускателни пунктове, международните летища и пристанища, вътрешните морски води, териториалното море, прилежащата зона, континенталния шелф, българската част на р. Дунав, другите гранични реки и водоеми.

(2) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) За предотвратяване, разкриване и разследване на престъпления, свързани с нелегална миграция или трафик на хора, органите на Национална служба "Гранична полиция" могат да изпълняват задачи и извън зоните по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) С акт на Министерския съвет се определят:

1. дълбочината на граничната ивица и граничната зона;
2. откриването и закриването на гранични контролно-пропускателни пунктове.

(4) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) С акт на министъра на вътрешните работи се определят:

1. редът за осъществяване на граничния паспортно-визов контрол на граничните контролно-пропускателни пунктове;

2. способите и организацията за осъществяване на охрана на сухоземни, морски и речни участъци от държавната граница.

Чл. 95. (1) В изпълнение на задачите си Граничната полиция:

1. охранява държавната граница и другите зони и обекти, посочени в чл. 94;

2. открива и задържа нарушители на държавната граница, издирвани лица и транспортни средства и ги предава на компетентните органи, не допуска преминаването през граничните контролно-пропускателни пунктове на лица със забрана за влизане и излизане от страната;

3. самостоятелно и съвместно с други държавни органи осъществява граничния режим и контрол на преминаващите през границата на страната лица и транспортни средства, включително и в зоните и обектите по чл. 94;

4. самостоятелно и във взаимодействие с други държавни органи предотвратява, разкрива и участва в разследването на престъпления и други нарушения, извършвани в зоните и обектите по чл. 94, в предвидените от закона случаи;

5. извършва проверка за оръжие, взривни вещества и други общоопасни средства на лица и транспортни средства при преминаване на държавната граница и при полети на гражданската авиация;

6. събира, обработва, използва, съхранява и предоставя информация за нарушенията на държавната граница и граничния режим на страната, която е свързана с националната сигурност, на другите държавни органи по компетентност;

7. изследва и анализира причините и условията за нарушенията на държавната граница и предлага мерки за противодействие;

8. поставя и поддържа в изправност граничните знаци, обозначава граничната линия на държавната граница и не допуска разрушаване, изместване или други действия, които са във вреда на териториалната цялост на Република България;

9. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) приема и предава нарушители на режима на влизане и пребиваване от и на други страни в съответствие със закона и международните договори, по които Република България е страна;

10. осъществява контрол по спазването от българските и чуждестранните кораби и пловачески средства на установения ред за плаване и пребиваване в териториалното море, вътрешните морски води и българската част на р. Дунав;

11. съвместно с други държавни органи участва в опазването на обществения ред, в защитата на правата и свободите на гражданите, в опазването на имуществото им в граничната зона, зоните на граничните контролно-пропускателни пунктове, международните летища и пристанища;

12. информира местните административни органи за провежданите от нея мероприятия при усложняване на обстановката в граничните райони и съгласува съвместните действия в интерес на охраната на държавната граница;

13. самостоятелно и съвместно с Българската армия противодейства срещу въоръжени и други провокации на държавната граница;

14. оказва съдействие на специализираните държавни органи по изпълнението на нормативните актове, регламентиращи опазването на околната среда, живота и здравето на населението в зоните и обектите по чл. 94;

15. осъществява сътрудничество при изпълнение на своите задачи с органите за охрана на границата на други държави;

16. (нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) осъществява наблюдение на държавната граница;

17. (нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) изработва едромашабни карти и документация на държавната граница, създава и поддържа геодезическо- картографски фонд.

(2) Органите на държавната и общинската администрация са длъжни да оказват съдействие и помощ на граничната полиция при изпълнение на задачите ѝ по ал. 1.

Раздел II

Правомощия на органите

Чл. 96. (1) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) Органи на Граничната полиция са офицерите, сержантите и

извъншатните служители.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) Правомощията на извъншатните служители се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 97. (1) В изпълнение на задачите по раздел I органите на Граничната полиция имат право да:

1. разполагат сили и средства, изграждат, използват и снемат инженерно-технически съоръжения и други средства за охраната на държавната граница;
2. прилагат разузнавателни способности и средства при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи;
3. осъществяват паспортно-визов контрол на лицата и проверка на стоките и транспортните средства, преминаващи през граничните контролно-пропускателни пунктове;
4. спират, задържат и извършват проверка на български и чуждестранни кораби и плавателни средства, нарушили правилата за спиране и пребиваване в териториалното море, вътрешните морски води, прилежащата зона, континенталния шelf и българската част на р. Дунав;
5. спират, задържат и извършват проверки на български и чуждестранни въздухоплавателни средства при констатиране на нарушения на граничния режим и застрашаване сигурността на полета съвместно със специализираните звена;
6. преследват нарушители на държавната граница извън граничната зона съвместно с други органи на МВР;
7. задържат извършители на контрабанда, незаконно пренесени товари и преминали транспортни средства извън установените за целта места и да извършват проверка съвместно с митническите власти;
8. ограничават временно или забраняват движението на лица и транспортни средства в зоните и обектите по чл. 94 при осъществяване на оперативно-издирвателна дейност за задържане на лица и транспортни средства и ако съществува опасност за здравето и живота на хората;
9. приемат, придружават и предават нарушители на държавната граница от и на съседните гранични органи и други страни в съответствие със закона и международните договори, по които Република България е страна;
10. (нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) поставят и използват технически средства за наблюдение и заснемане, резултатите от които могат да се използват само за предотвратяване и разкриване на престъпления или нарушения, както и за предотвратяване и разкриване на незаконно преминаване на държавната граница, на престъпления или нарушения на територията на граничните контролно-пропускателни пунктове, насочени срещу паспортно-визовия режим, или на заплахи за сигурността на личния състав, сградите и съоръженията на службата;
11. (нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) настаняват принудително в специални помещения или специални домове чужденци, нарушили граничния режим и подлежащи на принудително отвеждане до границата или на експулсиране по ред, определен в закон.

(2) При изпълнение на своите правомощия по ал. 1 служителите на Граничната полиция са длъжни да уважават достойнството и да спазват човешките и гражданските права.

Чл. 98. Органите на Граничната полиция имат и правомощията на полицейски органи по глава седма, раздел II съобразно компетентността си в зоните и обектите за изпълнение на техните задачи.

Чл. 99. (1) Офицерите, сержантите и военнослужещите на наборна военна служба при изпълнение на функциите си употребяват оръжие, физическа сила и помощни средства при условия и по ред, определени от закона.

(2) Оръжие се употребява без предупреждение:

1. при явно нападение от чужди войски или други въоръжени лица, навлезли на наша територия;
2. при въоръжено нападение срещу длъжностни лица от Граничната полиция;
3. срещу лица, оказали въоръжена съпротива;
4. срещу лица, които се опитват да преминат през държавната граница и всички други мерки за тяхното задържане са се оказали безрезултатни.

(3) Оръжие се употребява след предупреждение при опит на задържани лица да избягат и при невъзможност да се предотврати това по друг начин.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) В пределите на вътрешните морски води и териториалното море на Република България органите на Граничната полиция имат право да употребяват оръжие съгласно Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

(5) За всеки случай на употреба на оръжие се докладва по установения ред.

Чл. 100. (1) Дирекция "Гранична полиция" изгражда и поддържа за нуждите на своята дейност информационни фондове за:

1. лица и обекти, свързани с нарушения на държавната граница;
2. броя на преминалите лица и транспортни средства през границата на Република България.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя на други държавни органи по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 101. Другите служби на МВР предоставят на Националната служба "Гранична полиция" информация, свързана с нарушения на държавната граница в граничната зона и в зоните на граничните

контролно-пропускателни пунктове.

Чл. 102. Директорът на Националната служба "Гранична полиция" съгласувано с министъра на външните работи и в съответствие с международните договори назначава гранични представители (гранични пълномощници) за уреждане на възникнали гранични нарушения.

Чл. 103. За изпълнение на служебните си функции граничните полицейски органи могат да осъществяват сътрудничество с държавни органи, организации и граждани.

Глава десета

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "ЖАНДАРМЕРИЯ"

Раздел I

Задачи и дейности на Националната жандармерия

Чл. 104. (1) Националната служба "Жандармерия" е специализирана охранителна и оперативно-издирвателна полицейска служба на МВР за охрана на стратегически и особено важни обекти, борба с терористични и диверсионни групи, охрана на общественения ред и борба с престъпността.

(2) Стратегическите и особено важните обекти по ал. 1 се определят от Министерския съвет.

Чл. 105. (1) В изпълнение на задачите си по чл. 104 Националната жандармерия самостоятелно и съвместно с други служби на МВР:

1. организира и осъществява охраната на стратегически и особено важни обекти;
2. обезврежда терористични и диверсионни групи;
3. участва в организирането на дейността по опазването на обществения ред извън населените места;
4. участва в предотвратяването, разкриването и разследването на престъпления и други нарушения на обществения ред извън населените места;
5. издирва и задържа лица в предвидените от закона случаи;
6. събира, обработва, използва и предоставя информация, придобита по повод изпълнение на

функциите си;

7. разкрива и отстранява причините и условията за извършване на престъпления и други нарушения на обществения ред съобразно своята компетентност и оказва помощ на гражданите за осигуряване защитата на живота, здравето и имуществото им, както и на други техни права и законни интереси;

8. оказва съдействие на други държавни органи или длъжностни лица, когато противозаконно се пречи на тяхната дейност;

9. предприема всички необходими действия в кръга на предоставените им правомощия при наличие на данни за престъпление или друго нарушение на обществения ред;

10. оказва помощ на лицата, пострадали от престъпления и други нарушения на обществения ред, при аварии, бедствия и произшествия, както и на лица, намиращи се в безпомощно състояние.

(2) Използването на Националната жандармерия за опазване на обществения ред и в населените места съвместно с други служби на министерството се разрешава с писмена заповед на министъра на вътрешните работи за всеки отделен случай.

Раздел II

Правомощия на органите на Националната жандармерия

Чл. 106. (1) Органи на Националната жандармерия са офицерите, сержантите, военнослужещите на наборна военна служба и извъншатните служители.

(2) Правомощията на военнослужещите на наборна военна служба и на извъншатните служители се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 107. (1) Органите на Националната жандармерия имат следните правомощия:

1. да разполагат сили и средства, изграждат, използват и снемат инженерно-технически съоръжения и други средства за охрана на стратегически и особено важни обекти;

2. самостоятелно и с други държавни органи да преследват нарушители на обществения ред извън населени места;

3. да отцепват райони, ограничават временно или забраняват движението на лица и транспортни средства;

4. да ползват държавни, обществени и лични превозни средства за изпълнение на неотложни служебни задачи при масови безредици, природни бедствия, аварии, катастрофи, преследване на нарушители и за подпомагане на лица, намиращи се в безпомощно или критично състояние;

5. да ползват комуникационни връзки или да ги прекъсват.

(2) Органите на Националната жандармерия имат и правомощията на полицейски органи съобразно глава седма, раздел II в рамките на компетентността си.

(3) Държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да спазват разпореденията на органите на Националната жандармерия и да оказват съдействие при изпълнение на правомощията им.

Глава единадесета

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "ПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ"

Раздел I

Задачи и дейности

Чл. 108. (1) (Предишен текст на чл. 108 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Националната служба "Пожарна и

аварийна безопасност" е специализирана служба на МВР за осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасене и аварийно-спасителна дейност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Редът за осъществяване на дейностите по ал. 1 се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 109. В изпълнение на задачите си по чл. 108 Националната служба "Пожарна и аварийна безопасност" осъществява:

1. пожарогасителна дейност;
2. аварийно-спасителна дейност;
3. държавен противопожарен контрол;
4. научно-приложна дейност;
5. събиране, обработване, използване и предоставяне на информация за пожарна и аварийна безопасност.

Чл. 110. Пожарогасителната дейност включва:

1. определянето на способите, начините и средствата за пожарогасене;
2. разработването на планове за ликвидиране на произшествията;
3. незабавното изпращане на сили и средства при съобщение за пожар;
4. ограничаването и ликвидирането на пожара;
5. спасяването на хора и имущество;
6. оказването на първа медицинска помощ на пострадалите;
7. организиране на транспортирането на пострадалите до болничните заведения.

Чл. 111. Аварийно-спасителната дейност включва:

1. определянето на способите, начините и средствата за извършване на аварийно-спасителната дейност;
2. незабавното изпращане на сили и средства при съобщения за бедствия, аварии и катастрофи;
3. ограничаването и ликвидирането на последиците от бедствия, аварии и катастрофи;
4. спасяването на хора и имущество;
5. оказване на първа медицинска помощ на пострадалите;
6. организиране на транспортирането на пострадалите до болничните заведения.

Чл. 112. (1) (Предишен текст на чл. 112 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавният противопожарен контрол включва:

1. изпълнението на противопожарните правила и норми при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на населените места, извънселищните територии, сградите и технологичните съоръжения и инсталации;
2. производството, вноса и търговията с изделия, машини и съоръжения във връзка с пожарната им безопасност;
3. участие в държавното приемане на обектите и строежите;
4. (отм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.);
5. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) сертификационни проверки и издаване на сертификати за съответствие на обектите с изискванията за пожарна безопасност. Сертификат се издава само при промяна на функционалното предназначение на обекта, за което по Закона за устройство на територията не се изисква разрешение за ползване;
6. съгласуване на проектите и даване на становища за разрешаване ползването на строежите;
7. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) контрол за съответствие на оценени продукти, техника, автоматика, гасителни средства и други с изискванията за пожарна и аварийна безопасност;
8. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) издаване на разрешение на търговците, извършващи дейности по пожарна и аварийна безопасност, и контролиране спазването на условията, при които е издадено разрешението.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За определяне на правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност при проектирането, строителството, реконструкцията, модернизацията и експлоатацията на обектите и населените места и на извънселищните територии министърът на вътрешните работи и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредби.

Чл. 113. Научно-приложната дейност включва:

1. разработване на правила и норми за осигуряване на пожарната и аварийната безопасност;
2. изследване на причините и условията за възникване и разпространяване на пожарите, аварията и бедствията;
3. разработване на методи и средства за предотвратяване и ликвидиране на пожари и аварии;
4. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) изследване и определяне на пожарната характеристика на веществата;
5. определяне на горимостта и границата на пожароустойчивост на строителните конструкции и елементи;
6. технически експертизи за пожари и аварии;
7. съгласуване и разработване на проекти и типове противопожарно оборудване, инсталации, уреди и съоръжения, гасителни и пожарозащитни състави;
8. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) съгласуване и разработване на проекти на стандарти;
9. разработване на научно-приложни продукти за нуждите на МВР;

10. научно-информационно обслужване в областта на пожарната и аварийната безопасност.

Чл. 114. Събирането, обработването, съхраняването, анализирането, използването и предоставянето на информация за пожарната и аварийната безопасност включват:

1. регистриране и отчитане на възникналите пожари, аварии и бедствия, ликвидирани от националната служба;
2. регистриране и отчитане на превантивните и административнонаказателните мерки;
3. водене на регистър на службите за пожарна и аварийна безопасност в страната и личния им състав;
4. регистриране и водене на отчет на противопожарната и аварийно-спасителната техника, въоръжение и гасителни средства;
5. регистриране и водене на отчет на плановете за ликвидиране на произшествия;
6. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) анализиране на събраната информация от извършвания държавен противопожарен контрол, от ликвидирани от органите на националната служба пожари, аварии и бедствия и набелязване на мерки за тяхното предотвратяване;
7. анализиране на състоянието на противопожарната и аварийно-спасителната техника, въоръжение и гасителни средства и прогнозиране на вида и количествата за нуждите на националната служба;
8. анализиране и определяне на необходимостта от подготовка и преподготовка на кадрите в учебните заведения на МВР за нуждите на националната служба;
9. обработване и предоставяне на информация за нуждите на министерството;
10. обработване и предоставяне на информация, свързана с пожарната и аварийната безопасност и възникналите произшествия, на заинтересувани държавни органи, организации и юридически лица.

Раздел II

Правомощия на органите

Чл. 115. (1) Органи на Националната служба "Пожарна и аварийна безопасност" са офицерите, сержантите, военнослужещите на наборна военна служба и извънщатните служители.

(2) Правомощията на военнослужещите на наборна военна служба и извънщатните служители се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 116. При гасене на пожари, спасяване на хора и имущество при пожари, аварии, бедствия и катастрофи органите по чл. 115, ал. 1:

1. влизат по всяко време в жилищни, производствени и други сгради и помещения на юридически и физически лица;
2. разрушават сгради или части от тях, разглобяват конструкции, отстраняват, унищожават или повреждат имущество, дървета или други насаждения, когато няма друг начин за действие;
3. използват спасителни, гасителни, транспортни, съобщителни и други технически средства - собственост на физически и юридически лица;
4. привличат длъжностни лица и граждани за оказване на съдействие;
5. изменят реда за движение в района, където се извършват спасителни и гасителни действия, до пристигане на съответните компетентни органи;
6. използват безплатно водоизточници и водопроводни мрежи по начин, осигуряващ необходимите количества вода за гасене.

Чл. 117. (1) (Предишен текст на чл. 117 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При упражняване на държавен противопожарен контрол органите по пожарната и аварийната безопасност:

1. контролират спазването на правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност при проектиране, строителство и експлоатация на обекти и населени места;
2. извършват проверки в жилищата на гражданите през деня в присъствието на обитателите им при получаване на писмен сигнал за нарушаване на правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност или след получаване на разрешение от съответната прокуратура;
3. издават писмени разпореждания за изпълнение на правилата за пожарна и аварийна безопасност на държавни органи, организации, юридически лица и граждани;
4. прилагат превантивни и административнонаказателни мерки при констатиране на нарушения на правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност;
5. сигнализират държавни органи, организации, юридически лица и граждани при нарушаване на правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност;
6. при наличие на данни за извършено престъпление сигнализират органите на прокуратурата;
7. изискват от държавни органи, организации, юридически лица и граждани документи и сведения, свързани с осигуряването на пожарната и аварийната безопасност, при спазване на държавната, служебната, фирмената и личната тайна;
8. изискват документи за правоспособност за упражняване на пожаро- и взривоопасни професии и дейности;
9. издават разрешения на търговци и търговски дружества, извършващи пожаро- и взривоопасна дейност;
10. издават сертификати за съответствие на обектите с изискванията на пожарната безопасност;
11. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) дават писмено съгласие за разрешаване ползването на строежите при условията на чл. 177 от Закона за устройство на територията;

12. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) извършват контрол на влаганите в обектите материали, инсталации и други за съответствието им с изискванията за пожарна и аварийна безопасност;

13. издават разрешения на търговци и търговски дружества, извършващи дейности по пожарна и аварийна безопасност, и контролират спазването на условията на даденото разрешение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За издаваните сертификати и писмени съгласия се събират такси в размер, определен от Министерския съвет.

Чл. 117а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Органите на Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност" не осъществяват:

1. пожарогасителна и аварийно-спасителна дейност в обектите на подземната минна промишленост;

2. държавен противопожарен контрол в обектите на подземната минна промишленост, на Министерството на отбраната и на транспортните средства.

Чл. 118. Дирекцията "Пожарна и аварийна безопасност" осъществява методическо ръководство и контрол по отношение на регионалните звена "Пожарна и аварийна безопасност".

Чл. 119. Държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да спазват разпореденията на органите на Националната служба "Пожарна и аварийна безопасност" и да оказват съдействие при изпълнение на правомощията им.

(Раздел III. Специализирани звена за пожарна и аварийна безопасност)

(Загл. отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Чл. 120. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.)

Осъществяване на дейност по осигуряване на пожарната и аварийната безопасност по договори и от субекти извън органите на Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност"

Чл. 120а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) За осигуряване на пожарната и аварийната безопасност на обекти от органите на Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност" могат да се сключват договори между МВР и заинтересуваните лица.

(2) За осигуряване на пожарната и аварийната безопасност на масови прояви, както и на други мероприятия или дейности с краткосрочен характер от органите на Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност" могат да се сключват договори между МВР и заинтересуваните лица.

(3) За осигуряване на дейностите по ал. 1 в рамките на утвърдения числен състав за МВР могат да се назначават служители за срока на действие на договора.

(4) Приходите и разходите от дейностите по ал. 1 и 2 се отчитат по бюджета на МВР.

Чл. 120б. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) Министърът на вътрешните работи или упълномощени от него длъжностни лица издават или отнемат разрешения на търговци за осъществяване на дейности по пожарна и аварийна безопасност.

(2) Лицата, непосредствено осъществяващи дейност на търговец по пожарна и аварийна безопасност, трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да притежават необходимата професионална квалификация;

2. да не са осъждани за извършено умишлено престъпление от общ характер по глава първа, глава втора, раздели I и VIII, глава трета, раздел IV, глава пета, глава шеста, раздели Ia и III, глава седма, глава осма, глава десета или глава единадесета от Особената част на Наказателния кодекс, освен ако не са реабилитирани;

3. да не страдат от психическо заболяване.

(3) Издаденото разрешение за осъществяване на дейности по ал. 1 се отнема в случаите, когато:

1. в тримесечен срок от получаване на разрешението търговецът не осигури необходимия минимум от технически средства или личен състав за осъществяване на дейностите по пожарна и аварийна безопасност;

2. при осъществяване на дейността търговецът не поддържа необходимия минимум от технически средства или личен състав или държи на работа лице в нарушение на изискванията по ал. 2 и в едномесечен срок от получаване на отправеното писмено предупреждение не отстрани констатираните несъответствия.

(4) Редът за осъществяване на дейности по пожарна и аварийна безопасност, за установяване на необходимата професионална квалификация, както и минимумът от технически средства и личен състав се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(5) За издаване на разрешенията по ал. 1 се събират такси в размер, определен от Министерския съвет.

Чл. 120в. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) След получаване на разрешенията по чл. 120б, ал. 1 търговците могат да сключват договори с Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност", Столична дирекция на вътрешните работи или регионалните дирекции на вътрешните работи за:

1. противопожарно обследване на обектите;

2. подбор и обучение на лицата, непосредствено осъществяващи дейностите по пожарна и аварийна безопасност;

3. методическа помощ при организиране на противопожарната охрана на обектите.

Чл. 120г. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) По ред, определен от Министерския съвет, на територията на населените места и общините могат да се създават доброволни формирования за подпомагане органите на Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност" за:

1. предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на пожари;
2. ограничаване и ликвидиране на последиците от природни бедствия, аварии и катастрофи;
3. спасяване на хора и имущество.

Глава дванадесета

ТЕРИТОРИАЛНИ СЛУЖБИ

Чл. 121. Задачите, дейностите, органите и правомощията на териториалните служби на МВР се определят от общите функции на министерството, изпълнявани на определената им територия.

Глава дванадесета "а"

(Нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г., в сила от 26.02.2004 г.)

ДИРЕКЦИЯ "МИГРАЦИЯ"

Раздел I

Задачи и дейности

Чл. 121а. (Нов - ДВ, бр. 103 от 2003 г., в сила от 26.02.2004 г.) (1) Дирекция "Миграция" е специализирано звено на МВР за осъществяване на административен контрол върху пребиваването на чужденци в Република България.

(2) Дирекция "Миграция":

1. контролира спазването на условията и реда по пребиваването на чужденци в Република България;
2. издава, отказва и отнема разрешения за дългосрочно пребиваване и продължава срока на пребиваване;
3. осъществява дейността по принудително настаняване в специални домове за временно настаняване на чужденци, на които е издадена заповед за принудително отвеждане до границата на Република България или за експулсиране;
4. предприема действия за установяване на незаконно пребиваващи чужденци;
5. осъществява взаимодействие и информационен обмен по законоустановения ред с други държавни органи, правителствени, неправителствени и международни организации във връзка с миграционните процеси;
6. осъществява дейността във връзка с издаването на документи за пътуване на чужденци от дипломатическите и консулските представителства на други страни в Република България;
7. организира и осъществява съпровождането на чужденци, подлежащи на експулсиране или на принудително отвеждане до границите на Република България;
8. събира, обработва, анализира и обобщава информация за състоянието на миграционните процеси;
9. предлага мерки за регулиране на миграционните процеси;
10. оказва методическо ръководство, помощ и контрол на териториалните звена по направлението на дейност;
11. самостоятелно или съвместно с други служби и дирекции на министерството, както и с други държавни органи, овластени за това, извършва проверки, свързани с противодействието на нелегалната миграция;
12. изучава и анализира причините и условията за нелегалната миграция, изпълнява сигнални функции по отношение на физически и юридически лица за отстраняване на тези причини;
13. отговаря за управлението, ползването и охраната на специални домове за временно настаняване на чужденци, подлежащи на принудително отвеждане до границата на Република България или на експулсиране;
14. предлага на компетентните органи на Национална служба "Полиция" да издадат български документи за самоличност на чужденци.

Раздел II

Правомощия на органите

Чл. 121б. (Нов - ДВ, бр. 103 от 2003 г., в сила от 26.02.2004 г.) (1) Органи на дирекция "Миграция" са държавните служители - офицери и сержанти.

(2) Органите по ал. 1 имат следните правомощия:

1. разрешават, отказват и отнемат право на дългосрочно пребиваване и продължават срока на пребиваване на чужденци в Република България;
2. установяват административни нарушения;
3. временно настаняват в специални домове чужденци, които подлежат на принудително отвеждане до границата или на експулсиране от Република България;
4. изискват от другите служби на МВР в рамките на тяхната компетентност извършването на оперативно-издирвателни действия за установяване на факти и обстоятелства, свързани с незаконната миграция;
5. дават становища по молби за придобиване и възстановяване на българско гражданство, за издаване на визи и на други разрешения на чужденци, предвидени в закон;
6. анулират издадена виза или намаляват срока за пребиваване на чужденец в страната, определен с издадената виза, при неизпълнение на законовите изисквания;
7. във взаимодействие с компетентните служби на МВР участват в предотвратяването и борбата с нелегалната миграция и трафика на хора;
8. предлагат на компетентните органи на Национална служба "Полиция" да издадат български документи за самоличност на чужденци.

(3) Органите по ал. 1 имат и правомощията на полицейски органи по глава седма, раздел II съобразно компетентността си.

Глава тринадесета

СПЕЦИАЛИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЯ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Раздел I

Задачи и дейности

Чл. 122. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Оперативно-техническа информация" е специализирано звено на МВР за извършване на негласна оперативно-техническа дейност, като:

1. осигуряване, разработване и прилагане на специални разузнавателни средства и изготвяне на веществени доказателствени средства;
2. наблюдаване, проникване, фотографиране, осъществяване на видео- и звукозаписване, филмиране, белязване на предмети и изготвяне на психологичен анализ във връзка със събирането на данни за извършени престъпления и за защита на националната сигурност и обществения ред;
3. оперативно-техническа проверка на пощенска и друга кореспонденция за опазване на живота, здравето и сигурността на гражданите, за защита на националната сигурност и обществения ред;
4. контролиране предаването на данни и получаване на информация чрез кабелни средства за комуникация;
5. предотвратяване чрез технически способности на терористични действия, насочени срещу държавни органи, организации, юридически лица и граждани, както и срещу стратегически дейности и обекти;
6. осъществяване на информационна дейност;
7. участие и осъществяване на ръководни и контролни функции върху дейността на изградените звена в териториалните служби.

Чл. 123. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Свързки" е специализирано звено на МВР за осигуряване на необходимите за държавното ръководство и за министерството специални съобщителни средства, като:

1. проучва, проектира, разработва и внедрява нови системи, технически съоръжения и средства в свързочната техника;
2. осигурява специалната и оперативната свързка за държавното управление и за МВР на територията на цялата страна;
3. планира и организира дейността на свързочната система и осъществява управлението, контрола и автоматизирането ѝ;
4. експлоатира, поддържа и обслужва техническите съоръжения и средства в свързочната система;
5. организира свързките при провеждане на мероприятия и учения на държавното управление и службите на МВР в страната;
6. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) организира наемането на съоръжения и услуги от лицензираните далекосъобщителни оператори;
7. осигурява подготовката на свързочната система за военно време при стихийни бедствия и производствени аварии;
8. осъществява взаимодействие с другите служби на МВР, с държавни органи, организации и юридически лица във връзка с изпълнението на функциите си;
9. извършва информационна дейност.

Чл. 124. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., бр. 45 от 2002 г.) (1) Дирекция "Защита на средствата за връзка" е специализирана дирекция на МВР за криптографска защита на класифицираната информация в Република България и в дипломатическите и консулските ѝ представителства за придобиване, систематизиране и обработка на информация от чужди източници в интерес на националната сигурност и оперативен контрол на националния радиочестотен спектър, като:

1. оценява и разработва криптографски алгоритми и средства за криптографска защита на класифицираната информация; изработва и разпределя използваните криптографски ключове; разрешава и контролира използването, производството и вноса на средства за криптографска защита;
2. издава сертификат за сигурност на автоматизираните информационни системи или мрежи, използвани за работа с класифицирана информация; координира и контролира дейността по защита от паразитни електромагнитни излъчвания на техническите средства, обработващи, съхраняващи и пренасящи класифицирана информация;
3. организира и осъществява комуникациите на Република България с дипломатическите и консулските ѝ представителства и криптографската защита на обменяната информация, като осигурява необходимия персонал във ведомствените звена и в дипломатическите и консулските представителства;
4. придобива, обработва и систематизира информация с технически средства от технически източници на други държави в интерес на националната сигурност и я предоставя на потребители, определени със заповед на министъра на вътрешните работи и със закон;
5. разкрива и предотвратява използването на националния радиочестотен спектър срещу сигурността на страната или в нарушение на законите и взаимодействия с компетентните държавни органи;
6. осигурява и прилага специални разузнавателни средства и изготвя веществени доказателствени

средства при условия и по ред, определени със закон;

7. осъществява оперативно-издирвателна дейност;

8. взаимодейства с другите служби на МВР и със специализирани държавни органи, както и със сродни служби на други държави в кръга на своята компетентност;

9. извършва информационна дейност.

(2) Ведомствата осигуряват финансово дейността на звената по ал. 1, т. 3 и в дипломатическите и консулските представителства.

(3) Организацията на дейността по ал. 1, т. 3 се определя с наредба на Министерския съвет.

Чл. 125. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Оперативно издирване" е специализирано звено на МВР за извършване на негласна оперативно-техническа дейност за разкриване и документиране извършването на престъпления, включително и за изготвяне на веществени доказателствени средства, като:

1. осъществява наблюдение на лица и обекти и съдейства за предотвратяване извършването на престъпления;

2. извършва проследяване на лица;

3. извършва записи, филмира и фотографира лица и обекти;

4. контролира проведени телефонни разговори от обществени телефонни автомати;

5. охранява чрез използване на специфични методи и специални разузнавателни средства имуществото и живота на физически лица и свидетели;

6. извършва оперативно проучване на лица и обекти;

7. участва и осъществява ръководни и контролни функции върху дейността на изградените звена в териториалните служби;

8. участва в съвместни мероприятия с другите служби на МВР по разкриване и предотвратяване на престъпления;

9. участва в обучението на кадри на други разузнавателни и контраразузнавателни служби от държавния апарат;

10. изгражда и използва собствен информационен фонд като част от информационната система на министерството;

11. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) съхранява изготвени от дирекцията веществени доказателствени средства и ги предоставя на органите на съдебната власт по тяхно искане.

Чл. 125а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Инспекторат":

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) осъществява контрол за изпълнението на актовете на министъра на вътрешните работи, заместник-министрите и на главния секретар;

2. дава становище за отстраняване на допуснатите нарушения и пропуски в работата на службите;

3. оказва помощ по организацията, стила и методите на работа на ръководния състав на дирекциите и службите;

4. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) осъществява контрол и оказва методическа помощ в работата на националните и териториалните служби за предотвратяване прояви на корупция в системата на МВР.

Чл. 125б. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Дирекция "Информация и архив":

1. приема, регистрира и обработва документи, създадени от службите и дирекциите на МВР, като създава фондове за временно и постоянно запазване;

2. предлага на министъра на вътрешните работи архивни документи за разсекретяване;

3. извършва събирателска дейност на документи и предмети, свързани с историята на МВР, и осъществява експозиционна дейност;

4. реставрира и консервира архивни документи и създава архивни фондове;

5. предоставя информация и документи на ръководството на министерството, на службите и дирекциите на МВР, на държавните органи, организации и юридически лица по установен ред;

6. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) издава удостоверителни документи и предоставя документи на граждани по установен ред, за което се събират такси в размер, определен от Министерския съвет;

7. оказва методическа помощ и осъществява контрол по състоянието и съхраняването на документи и по организацията на деловодствата в дирекциите и службите;

8. предлага на министъра на вътрешните работи реда и начина за унищожаването на документи в дирекциите и службите;

9. съвместно с други дирекции и служби изготвя проекти на нормативни актове по предмета на дейността си.

(2) Дирекция "Информация и архив" организира и води оперативния отчет в МВР, като:

1. изготвя аналитични и статистически справки и доклади по данни на оперативния отчет за нуждите на ръководството на МВР и оперативните звена;

2. оказва организационно и методическо ръководство, контрол и помощ на аналогичните звена в другите служби на МВР.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Архивният фонд на министерството се съхранява в дирекция "Информация и архив" и в регионалните дирекции на вътрешните работи.

(4) (Преदिшна ал. 3 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Министърът на вътрешните работи чрез дирекция "Информация и архив" управлява архивния фонд на министерството.

Чл. 125в. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Националното централно бюро "Интерпол":

1. организира и координира международния обмен на полицейска информация при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи;
2. взаимодейства с другите правозащитни органи и организации, чиято цел е профилактика и борба с престъпността;
3. изгражда и поддържа собствени информационни фондове;
4. събира, обработва и съхранява информация за лица, предмети, събития и дейности, свързани с транснационалната престъпност;
5. координира издирването на лица и предмети, извършвано от други полицейски органи по тяхна заявка;
6. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) предоставя информация на държавни органи, организации, юридически лица и граждани, които имат законен интерес да я получат, при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи. Юридическите лица, които не са на бюджетна издръжка, и гражданите заплащат такси в размер, определен от Министерския съвет.

Чл. 125г. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) Дирекция "Бойна и мобилизационна готовност":

1. разработва и поддържа в готовност за изпълнение плана за привеждане на МВР от мирно на военно положение, плана за мобилизация и военновременния план на министерството;
2. планира участието на МВР в териториалната отбрана на страната;
3. организира изграждането и експлоатацията на системата от пунктове за управление на министерството и поддържането ѝ в оперативна и техническа готовност за използване;
4. разработва и предлага за утвърждаване проекти на военновременни структури и щатове, съобразно функциите на МВР във военно време;
5. организира и контролира създаването и поддържането на военновременни запаси на МВР;
6. планира, разпределя и отчита финансовите средства по отбранително-мобилизационната подготовка и организира съставянето на военновременния проектобюджет на МВР;
7. организира и контролира дейността на оперативните дежурни центрове и части за поддържане готовността на министерството за оповестяване при привеждане от мирно на военно положение и при друго извънредно положение;
8. подпомага дейността на ръководството на МВР за управление на силите и средствата на министерството при военно или друго извънредно положение;
9. планира, организира, ръководи и контролира мобилизационната подготовка и провеждането на мобилизацията в структурните звена на МВР;
10. организира и провежда подготовката на ръководния състав на МВР за управление на силите и средствата на министерството при привеждане от мирно на военно положение и при друго извънредно положение;
11. планира, организира, ръководи и контролира оперативно-бойната подготовка на структурните звена на МВР за военно време и за действие при друго извънредно положение;
12. осъществява взаимодействието на МВР с други държавни органи по въпросите на военновременното планиране, оперативно-бойната и мобилизационната подготовка и готовност;
13. контролира готовността на структурните звена на МВР за работа във военно време и при друго извънредно положение;
14. при привеждане от мирно на военно положение изпълнява планираните мероприятия, въвеждането в действие на военновременния план и бюджет, организира работата на пунктовете за управление и тяхната охрана и отбрана.

Чл. 125д. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Комендатура":

1. организира и осъществява охраната, защитата и пропускателния режим в сгради и обекти на министерството, определени от министъра на вътрешните работи;
2. организира и осигурява сигурността при провеждане на мероприятия на ръководството на МВР;
3. при привеждане на страната от мирно във военно положение и при усложнена обстановка организира и изпълнява задачи, осигуряващи ръководството на министерството и неговите служби и дирекции във военновременни и мирновременни пунктове.

Раздел II

Правомощия на органите

Чл. 126. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Органи на дирекциите в специализираната администрация са държавните служители - граждански лица, и извънщатните служители на дирекциите.

(2) Правомощията на извънщатните служители се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 127. (1) (Предишен текст на чл. 127, изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) При изпълнение на функциите си дирекциите по чл. 122 - 125:

1. изготвят веществени доказателствени средства при условия и по ред, определени от закона;
2. издават задължителни разпореждания за оказване на съдействие от държавни органи, организации, юридически лица и граждани;
3. информират другите служби на министерството, държавни органи и организации при условия и по

ред, определени от министъра на вътрешните работи;

4. получават информация от другите служби на министерството, държавни органи, организации, юридически лица и граждани;

5. изискват осигуряване на достъп до технически средства и съоръжения на държавни органи, организации, юридически лица и граждани.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) При изпълнение на функциите си дирекциите по чл. 125а - 125д:

1. оказват методическа помощ и контрол над изградените аналогични звена в другите дирекции и служби;

2. изискват информация и ползват информационната система на МВР.

Глава четиринадесета

ОБЩА АДМИНИСТРАЦИЯ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Раздел I

Задачи и дейности

Чл. 128. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Координация и информационно-аналитична дейност" организира изпълнението на заповедите на ръководството на министерството, координира плановете и взаимодействието на службите, като:

1. събира и обработва, систематизира, съхранява, анализира и оценява, използва и предоставя информацията, която постъпва в министерството, на ръководствата на службите, включително чрез създаване и използване на автоматизирани информационни фондове;

2. извежда приоритетите за информационното осигуряване на министерството;

3. изгражда информационната и системната среда, необходими за функционирането на създадените автоматизирани информационни фондове;

4. внедрява нови информационни технологии;

5. осъществява взаимодействието с автоматизираните информационни системи на други държавни органи и институции;

6. извършва регистрацията на автоматизирани информационни фондове в МВР;

7. изготвя проекти на нормативни актове в областта на информационно-аналитичната дейност и компютризираните информационни технологии;

8. организира и контролира кореспонденцията на министерството, както и изпълнението на нормативните изисквания за секретност при работа с документи и други информационни носители;

9. осъществява оперативното и организационно-методическото ръководство на дежурните звена в министерството;

10. организира приемната на МВР;

11. осъществява методическо ръководство и контрол на аналогичните звена в службите по предмета на дейност.

Чл. 129. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Правно-нормативно обслужване":

1. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) защитава интересите на министерството пред съдебните и други държавни органи, като организира, разпределя и възлага тези дейности и на съответните аналогични звена, изградени в дирекциите на специализираната и общата администрация на МВР, които не са юридически лица;

2. участва в изготвянето на проекти и становища по нормативни актове;

3. оказва правна помощ на ръководството на министерството;

4. извършва сравнително-правни изследвания и правно-аналитична дейност;

5. участва в преговори за сключването на договори от името на министерството и дава становища по тях относно законосъобразността им;

6. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) оказва методическо ръководство, помощ и контрол на аналогичните звена в другите служби и дирекции на МВР;

7. организира проучването на резултатите от прилагането на нормативните актове и прави предложения пред ръководството за усъвършенстването им или за вземане на мерки за правилното им прилагане.

Чл. 130. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Международно сътрудничество":

1. организира взаимодействието на министерството със съответните служби на други държави;

2. организира и осъществява сътрудничеството на МВР с международни организации;

3. събира, обработва, съхранява и предоставя информация за двустранното и многостранното сътрудничество на министерството;

4. съвместно с други служби извършва подготовката, анализа, оценката на международните споразумения от името на министерството и предлага сключването им;

5. съгласува международната дейност на МВР с Министерството на външните работи.

Чл. 131. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Пресцентър и връзки с обществеността":

1. организира работата на министерството със структурите на гражданското общество;

2. разяснява и информира за изпълнението на функциите на министерството;

3. осъществява редакционно-издателска и културно-информационна дейност.

Чл. 132. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.).

Чл. 133. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Човешки ресурси":

1. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) подпомага ръководството на МВР при управлението на човешките ресурси;
2. организира провеждането на кадровия процес в съответствие с принципите на устройството и управлението на органите на МВР;
3. осъществява централизирано методическо ръководство по подбора, изучаването и развитието на личния състав;
4. планира и организира професионалната подготовка на състава;
5. разработва и предлага за утвърждаване проекти на структури и щатове на службите;
6. анализира и контролира състоянието на дисциплината и прилагането на дисциплинарната практика в службите;
7. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) води на отчет личния състав на службите и дирекциите;
8. събира, обработва и съхранява информацията за личния състав на МВР, като изгражда и поддържа автоматизирана информационна система и необходимите видове картотеки;
9. разглежда жалби и молби на служители по кадрови въпроси и изготвя предложения за решаването им;
10. издава удостоверителни документи.

Чл. 134. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Финансово-ресурсно осигуряване":

1. подпомага министъра на вътрешните работи в качеството му на първостепенен разпоредител с бюджета на МВР;
2. съставя проектобюджета и периодичните финансови отчети;
3. изготвя годишните планове за финансиране на службите на МВР и осъществява текущ финансов контрол;
4. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) разработва нормативни актове в областта на материалното и финансовото осигуряване на службите и дирекциите и прилагането на нормативните механизми на заплащането на труда на личния състав.

Чл. 135. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Чл. 136. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Материално-техническо осигуряване и социално обслужване":

1. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) осъществява снабдяването в мирно и във военно време с въоръжение, материално-технически средства и вещеве доволствие на службите и дирекциите на министерството;
2. осъществява експлоатацията, ремонта и съхранението на въоръжението, техниката и другото имущество на министерството;
3. организира социалното обслужване и други обслужващи дейности на личния състав;
4. организира изграждането, използването на сградния и жилищния фонд и комунално-битовото обслужване в министерството;
5. води на отчет, актува и контролира управлението на държавното имущество на министерството, включително и регистър на търговските дружества, създадени с имущество - частна държавна собственост, спрямо които министърът упражнява правата на едноличен собственик на капитала;
6. организира проектиране и извършване на капитално строителство, изграждане на обекти за задоволяване служебните нужди на МВР, както и жилищен, почивен и болничен фонд.

Чл. 137. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дирекция "Ревизионна" проверява:

1. законосъобразността и достоверността на събирането, съхраняването, стопанисването, разходването и отчитането на имуществото на министерството;
2. законосъобразността и достоверността на счетоводната отчетност;
3. изпълнението на задълженията към бюджета;
4. опазването на имуществените интереси на МВР във връзка с продажбата и отдаването под наем на употребявани, ненужни и залежали материали, технически средства, подблокови пространства и други;
5. спазването на валутния режим;
6. изпълнението на нормативните актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност на ревизираните обекти.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) По разпореждане на министъра на вътрешните работи или на упълномощено от него длъжностно лице дирекция "Ревизионна" извършва финансов контрол и контрол върху дейността на материалноотговорните лица във всички структури на МВР.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., предишна ал. 2, бр. 17 от 2003 г.) При извършване на дейностите по ал. 1 органите на дирекция "Ревизионна" имат право:

1. на свободен достъп в ревизираните обекти;
2. да проверяват паричните и материалните активи, счетоводната отчетност, документите и техническите носители на информация, както и предназначението на нейното набиране и програмно осигуряване;
3. да назначават вещи лица по въпроси, които изискват специална подготовка и познания, като техните възнаграждения са за сметка на ревизираните обекти;
4. да изискват сведения, копия от документи, извлечения от сметки и други подобни от юридически

лица и еднолични търговци извън ревизирия обект, както и да извършват насрещни финансово-счетоводни проверки в тях, когато са необходими за ревизията.

Чл. 138 - 140. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.).

Раздел II

Правомощия на органите

Чл. 141. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Органи на дирекциите по чл. 128 - 137 са държавните служители - граждански лица.

Чл. 142. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) В изпълнение на функциите си дирекциите от общата администрация:

1. оказват методическа помощ и контрол над изградените аналогични звена в другите дирекции и служби;

2. изискват информация и ползват информационната система на МВР.

(2) Централната експертна лекарска комисия изготвя медицински заключения за здравословното състояние на служителите.

Глава петнадесета

УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ, НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ИНСТИТУТИ

Чл. 143. Академията на МВР е специализирано висше училище за обучение на специалисти и за научни изследвания за нуждите на министерството.

Чл. 144. (1) За изпълнение на функциите по чл. 143 Академията на МВР:

1. подготвя офицерски кадри с висше образование;

2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) подготвя в професионално отношение новоназначени държавни служители - офицери, сержанти и граждански лица от МВР;

3. повишава квалификацията на служителите на министерството;

4. извършва теоретични и приложни научни изследвания;

5. развива редакционно-издателска дейност;

6. развива научно-приложна, спортна и други дейности в съответствие със спецификата си.

(2) Специалностите и срокът на обучение в академията, както и редът за придобиване на правоспособност се определят от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи и на министъра на образованието и науката.

Чл. 145. (1) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Приетите за редовно обучение в Академията на МВР имат статут на курсанти и получават униформено облекло и издръжка в размер, определен от министъра на вътрешните работи.

(2) Приетите наборници за курсанти в Академията на МВР отбиват наборната си военна служба по време на обучението. При отстраняване или напускане по собствено желание в случай, че не са прослужили срока на наборната военна служба, курсантите дослужват този срок в поделенията на МВР, където се приемат военнослужещи на наборна военна служба.

(3) През време на подготовката курсантите не могат да бъдат използвани за служба в органите на министерството освен за целите на обучението за срок не повече от 2 месеца за всяка календарна година.

(4) Завършилите академията след дипломирането си получават офицерско звание и се назначават на длъжности в съответните служби на министерството.

Чл. 146. (1) Завършилите редовно обучение в академията са длъжни да служат в министерството за срок не по-малък от 10 години въз основа на подписан договор при приемането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Отстранените от обучение поради слаб успех, по дисциплинарен ред, при осъждане за умишлено престъпление от общ характер, напусналите по собствено желание по време на обучението, както и отказалите се след дипломиране да заемат определената им длъжност възстановяват разходите за издръжка, обучение, униформено облекло, квалификация и/или преквалификация за периода на обучението. Същите разходи се възстановяват и от освободените от служба по собствено желание или по дисциплинарен ред, преди да са изслужили срока по ал. 1, пропорционално на времето на неизпълнение.

Чл. 147. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) Към Академията на МВР и националните служби на министерството може да се създават центрове за специализация и професионална подготовка.

(2) Организацията и дейността на централните за специализация и професионална подготовка се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 148. (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.).

Чл. 149. (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.).

Чл. 150. (1) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Условието и редът за приемане на обучаващи се в учебните заведения на МВР се определят ежегодно с наредба на министъра на вътрешните работи.

(2) (Предишен текст на чл. 150 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) В учебните заведения на МВР могат да се обучават специалисти за нуждите на други ведомства въз основа на договор, сключен между ръководителите им.

Чл. 151. (1) Медицинският институт на МВР е научно-приложен и научноизследователски институт за осъществяване на дейността по здравеопазването в МВР.

(2) Медицинският институт на МВР е юридическо лице.

Чл. 152. Медицинският институт на МВР организира и осъществява дейността по здравеопазването,

като извършва:

1. медицинско обслужване на служителите на министерството и на други лица, определени с този закон;
2. стационарно лечение, рехабилитационна и амбулаторно-поликлинична дейност;
3. здравно-профилактична дейност;
4. научноизследователска и научно-учебна дейност;
5. експертна дейност;
6. сътрудничество с висшите медицински институти и с останалите здравни заведения в страната;
7. методична дейност;
8. квалификация и преподготовка на медицински кадри от системата на МВР и гражданското здравеопазване;
9. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) медицинско освидетелстване на кандидатите за постъпване на служба в МВР.

Чл. 153. Научноизследователските и научно-приложните институти са специализирани звена на МВР за изпълнение на задачи по:

1. проектиране, разработване и внедряване на нови автоматизирани технологии на основата на съвременни изчислителни, комуникационни и софтуерни средства;
2. създаване на специфични технически средства, удостоверителни знаци, печати и щемпели;
3. събиране, изследване и оценка на следи и веществени доказателства;
4. психологичния подбор и психологичните аспекти за оценка и атестиране на личния състав на министерството;
5. пожарната и аварийната безопасност.

Чл. 154. (1) (Предишен текст на чл. 154 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За изпълнение на задачите по чл. 153 научноизследователските и научно-приложните институти:

1. извършват научно-приложна и експертна дейност;
2. изготвят научно-приложни продукти;
3. осъществяват сертификационна дейност;
4. създават информационни фондове - картотеки, куршумотеки, регистри и други;
5. извършват криминологични и криминалистически изследвания;
6. участват в разследването в случаите, предвидени от закона;
7. разработват методики за предотвратяване и разкриване на престъпленията;
8. осъществяват методическо ръководство и контрол на научно-техническите лаборатории в териториалните служби.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Когато за извършването на експертиза е определен експерт от институтите по чл. 153, ведомствата и органите, назначили експертизата, заплащат на МВР направените разходи за труд, консумативи и режимни разноски.

Чл. 155. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Органи по чл. 143 и 147 са офицерите, сержантите и лицата, работещи по трудово правоотношение, които извършват експертни оценки, експерименти и дават заключения.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Органи по чл. 151 и 153 са държавните служители - граждански лица, и лицата, работещи по трудово правоотношение, които извършват експертни оценки, експерименти и дават заключения.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Органи са и Медицинският институт, научноизследователските и научно-приложните институти и Централната експертна лекарска комисия, когато издават разрешения за съответни дейности и експертни заключения.

Глава шестнадесета

СПЕЦИАЛИЗИРАН ОТРЯД ЗА БОРБА С ТЕРОРИЗМА

Раздел I

Задачи и дейности

Чл. 156. Специализираният отряд за борба с тероризма (СОБТ) е специализирана служба на МВР за борба с терористични действия, за защита на стратегически и особено важни обекти и за предотвратяване и разкриване на тежки престъпления.

Чл. 157. (1) За изпълнение на задачите по чл. 156 СОБТ:

1. предотвратява терористични действия;
2. задържа или обезврежда извършители на особено опасни престъпления, оказващи или склонни да окажат въоръжена съпротива;
3. освобождава заложници;
4. извършва действия, свързани със защитата на държавни и обществени интереси от престъпни посегателства и терористични актове.

(2) Използването на отряда се разрешава с писмена заповед на министъра на вътрешните работи за всеки отделен случай.

(3) Организацията и дейността на отряда се уреждат с правилник, утвърден от министъра на вътрешните работи.

Раздел II

Правомощия на органите

Чл. 158. (1) Органи на СОБТ са офицерите, сержантите и извънщатните служители.

(2) Правомощията на извънщатните служители се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 159. (1) При изпълнение на функциите си органите на СОБТ имат следните правомощия:

1. да използват огнестрелно оръжие и други средства, приети на въоръжение, съобразно конкретната оперативнo-тактическа обстановка и специални защитни средства, гарантиращи тяхната лична безопасност и прикритие на самоличността им;
2. да установяват самоличността на лица при условията и по реда, предвидени за полицейските органи;
3. съобразно обстановката - да отцепват райони, да спират или отклоняват движението на пътни превозни средства и временно да прекъсват телекомуникационни връзки;
4. да охраняват органи на МВР, държавни органи и организации при изпълнение на функциите им;
5. да издават задължителни разпореждания до държавни органи, организации, юридически лица и граждани, като при неизпълнение на разпорежданията органите на СОБТ съставят актове;
6. да оказват съдействие на държавни органи и организации при изпълнение на функциите им, както и да обезпечават сигурността на гражданите;
7. да осъществяват физическото задържане на лица и незабавното им предаване на компетентните органи;
8. да извършват личен обиск на задържани лица и проверка на лични вещи и превозни средства при условията и по реда, предвидени за полицейските органи.

(2) Служителите от отряда и техните семейства се ползват от специален режим на адресна регистрация, регистрация на лични моторни превозни средства и телефони, определен от министъра на вътрешните работи.

(3) Самоличността на служителите от отряда при изпълнение на техните задължения се запазва в тайна.

Глава седемнадесета

ОПЕРАТИВНО-ИЗДИРВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Основи на оперативнo-издирвателната дейност

Чл. 160. (1) Оперативнo-издирвателната дейност е специфичен вид дейност, осъществявана от МВР, за защита на националната сигурност и обществения ред в Република България, здравето, живота, правата и свободите и собствеността на гражданите от престъпни посягателства.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява от оперативнo-издирвателните и оперативнo-техническите структурни звена на МВР посредством гласни и негласни способности и средства, съобразно компетентността им, при условия и по ред, определени със закона, от акт на Министерския съвет и от министъра на вътрешните работи.

(3) Дейността по ал. 1 се извършва при спазване на Конституцията и закона, зачитане правата и свободите на гражданите и тяхното достойнство, а така също с прилагането на конспиративност при съчетаване на гласни и негласни методи и средства.

Чл. 161. Оперативнo-издирвателната дейност има за цел:

1. разкриване, предотвратяване, пресичане и неутрализиране на престъпления и други нарушения, свързани с националната сигурност и обществения ред;
2. откриване и установяване самоличността на лица, подготвящи, извършващи или извършили престъпна дейност;
3. издирване на лица, укриващи се от органите на предварителното производство и съда, отклонили се от изтърпяване на наказание по дела от общ характер, а така също и издирване на безследно изчезнали лица;
4. придобиване на информация за действия, създаващи заплаха за националните интереси, военноикономическата или екологичната безопасност;
5. изготвяне и съхранение на веществени доказателствени средства и предоставянето им на органите на съдебната власт.

Чл. 162. (1) Оперативнo-издирвателната дейност се извършва чрез:

1. вземане на обяснения от граждани;
2. извършване на справки по информационните фондове за лица, осъществяващи престъпна дейност;
3. вземане на образци за сравнително изследване;
4. белязване на обекти и предмети;
5. изследване на предмети и документи;
6. извършване на наблюдение;
7. идентифициране на лица и обекти;
8. проникване и изследване на помещения, сгради, съоръжения, части от местности и транспортни средства;
9. контрол на пощенската, телеграфната и друга кореспонденция;
10. контрол на телефонните разговори;
11. събиране на информация от технически канали за комуникация;
12. оперативнo-внедряване;
13. оперативен експеримент;
14. предупредително въздействие върху лица чрез устни и писмени предупреждения за

преустановяване нарушения на правовия ред в страната и предотвратяване прерастването им в престъпна дейност;

15. оперативна проверка на събраните данни и тяхното документиране;
16. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) осъществяване на контролирани доставки и покупки;
17. извършване на насрещни проверки по документи;
18. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) контрол на радиочестотния спектър.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява посредством специфични способности и средства, както и чрез използване на специални разузнавателни средства и на граждани, приели доброволно сътрудничество с органите на МВР при изпълнение на функциите им.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.).

Чл. 163. Условията и редът за използване на специални разузнавателни средства се определят със закон.

Чл. 164. (1) Използването на доброволните сътрудници може да се извършва само от оправомощените по този закон специализирани органи на МВР.

(2) Организацията на сътрудничеството с гражданите за осъществяване функциите на министерството се урежда от министъра на вътрешните работи.

(3) Привличането и дейността на лицата по ал. 1 се извършват въз основа на:

1. доброволност при привличането, работата и освобождаването;
2. защита при и по повод на сътрудничеството;
3. запазване в тайна на самоличността и дейността.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Данни за лица, приели доброволно сътрудничество с органите на МВР, могат да се предоставят на съда, прокуратурата и следствието само след писмено съгласие на лицата.

Чл. 165. Основания за извършване на оперативно-издирвателна дейност са:

1. получени данни за лица, подготвящи, извършващи или вече извършили противоправни деяния, които не са достатъчно основание за образуване на предварително производство;
2. получени данни за събития или действия, създаващи заплаха за националната сигурност, обществения ред или екологичната безопасност;
3. издирване на лица, укриващи се от органите на предварителното производство и съда или отклонили се от изтърпяването на наложено наказание;
4. издирване на безследно изчезнали лица и установяване на трупове с неустановена самоличност;
5. искане на органите на предварителното производство и съда;
6. искане на държавни органи и организации, съобразно тяхната компетентност по закона;
7. изпълнение на международни договори, по които Република България е страна.

Чл. 166. Веществените доказателствени средства, изготвени и събрани в процеса на оперативно-издирвателната дейност, се предоставят на органите на съдебната власт при условия и по ред, определени със закон.

Чл. 167. При провеждането на оперативно-издирвателните действия е недопустимо увреждането на здравето и живота на гражданите, както и замърсяването или унищожаването на околната среда.

Раздел II

Правомощия на органите на МВР, осъществяващи оперативно-издирвателна дейност

Чл. 168. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Органи на МВР, осъществяващи оперативно-издирвателната дейност, са лицата по чл. 192, ал. 1, т. 1 от оперативно-издирвателните и оперативно-техническите звена в дирекциите по чл. 122 - 125 и в съответните служби на министерството.

Чл. 169. (1) Органите, осъществяващи оперативно-издирвателна дейност, издават задължителни разпореждания до държавни органи, организации, юридически лица и граждани в рамките на своята компетентност.

(2) Държавните органи и организации са длъжни да предоставят на оперативно-издирвателните и оперативно-техническите органи достъп до служебни помещения, технически възли и друго тяхно имущество.

Глава осемнадесета

ПРОФИЛАКТИКА НА ПРАВОНАРУШЕНИЯТА

Чл. 170. Органите на МВР осъществяват дейност по общата и индивидуалната профилактика на правонарушенията, като издават разпореждания до държавни органи, организации, юридически лица и граждани, когато това е необходимо за изпълнение на възложените им функции.

Чл. 171. (1) В изпълнение на функции по чл. 170 министърът на вътрешните работи по предложение на директорите на териториалните служби издава писмени заповеди за въвеждане на временни ограничения за извършване на дейности, ако застрашават националната сигурност или обществения ред.

(2) Заповедите по ал. 1 се издават:

1. за предотвратяване извършването на престъпления или нарушения на обществения ред на определени обществени места;
2. при безредици или при непосредствена опасност от възникването им;
3. за опазване живота и имуществото на гражданите при възникнала обща опасност от бедствия или производствени аварии;

4. при провеждане на карантинни мероприятия по предложение на здравните органи.

(3) Ограниченията по ал. 1 не се прилагат по отношение на стачки, събрания, митинги и манифестации, провеждани по установения ред.

(4) За заповедите по ал. 1 се уведомява незабавно кметът на общината или кметът на населеното място. Заповедите се разгласяват чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин.

(5) Заповедите по ал. 1 могат да се обжалват от засегнатите лица и организации в 7-дневен срок чрез министъра на вътрешните работи пред Върховния административен съд. Министърът на вътрешните работи може да отмени заповедта си в срок 24 часа от получаване на жалбата, а ако не намери основания за това, я изпраща незабавно в съда. Съдът разглежда жалбата в открито заседание и се произнася в 3-дневен срок от нейното постъпване.

(6) Действието на заповедите се прекратява с изтичането на техния срок, след отпадане на основанията за издаването или решението на съда по ал. 5.

Чл. 172. (1) При установяване на причини и условия за извършването на престъпления и други правонарушения органите на МВР вземат необходимите мерки за тяхното отстраняване.

(2) Когато другите органи и организации са компетентни да вземат мерки, органите на МВР ги уведомяват за това писмено.

(3) Органите по ал. 2 са длъжни в едномесечен срок писмено да уведомят за взетите мерки.

Глава деветнадесета

ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Основи на информационната дейност

Чл. 173. Организацията на информационната дейност на МВР, органите за нейното управление и контрол и ползването на информацията се уреждат с този закон.

Чл. 174. (1) (Предишен текст на чл. 174 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Информационна дейност е събирането, обработването, систематизирането, съхраняването, анализирането, използването и предоставянето на информация на потребителите от министерството, на държавни органи, организации, юридически лица и граждани, съобразно функционалната компетентност на МВР.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За изпълнение на задачите и дейностите по този закон основните структурни звена по чл. 9 могат да събират и лични данни.

Чл. 175. (1) Информационната дейност се основава на информация, отразена или подлежаща на отразяване в информационните носители, изготвени от органите на МВР.

(2) Информационната дейност се основава на информация от информационните носители, изготвени и предоставени и от други държавни органи, организации, юридически лица и граждани, както и от специализираните служби на чужди страни, изпълняващи функции, свързани с борбата срещу престъпността, с които Република България има подписани спогодби за сътрудничество.

Раздел II

Принципи, цели и функции на информационната дейност

Чл. 176. Информационната дейност се основава на принципите на:

1. законосъобразност;
2. обективност, пълнота и своевременност;
3. секретност съобразно нормативните актове;
4. достъпност по установения в този закон ред;
5. организационна и икономическа целесъобразност;
6. съчетаване на централизма и децентрализма при съхраняването и ползването ѝ;
7. информационно взаимодействие и задължение за информирание на службите съобразно функциите

им;

8. защита на информацията, документите и другите средства за работа с тях и на информационните носители;

9. възможност за интегриране в информационни фондове и между тях, с отчитане спецификата на дейността на службите;

10. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) защита на личните данни на гражданите при тяхното обработване.

Чл. 177. Основните функции на информационната дейност са свързани с информационното осигуряване на:

1. професионалните потребности на министерството и на неговите служби;
2. парламентарния и вътрешноведомствения контрол върху информационната дейност на министерството;
3. подпомагането на службите при изпълнение на тяхната дейност;
4. подпомагането на управлението на органите на държавната власт и местното самоуправление в областта на сигурността и обществения ред;
5. информирането на външни потребители.

Чл. 178. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Забранява се събирането на информация за гражданите единствено по расов признак или етнически произход, за политически, религиозни и философски убеждения, членство в политически партии, организации, сдружения с религиозни, философски, политически или

синдикални цели, както и относно здравето или сексуалния им живот.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Ако при осъществяване правото на достъп на физическото лице могат да се разкрият лични данни и за трето лице, администраторът на лични данни е длъжен да предостави на съответното физическо лице достъп до частта от тях, отнасяща се само за него.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Забранява се предоставянето на информация на държавни органи, организации, юридически лица и граждани от служители на МВР извън посочения от закона ред.

Чл. 179. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Сведенията и данните в документалните носители имат нива на класификация за сигурност на информацията, установени при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация.

Раздел III

Информационни фондове

Чл. 180. (1) В МВР се изготвят и разработват информационни и аналитични документи и продукти, предназначени за:

1. ръководството на министерството;
2. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) службите и дирекциите на министерството;
3. външни потребители.

(2) Информационните и аналитичните документи и продукти за външните потребители се съобразяват с техните функции и задачи, с определения им достъп до информацията и с изискванията за получаването ѝ.

Чл. 181. (1) (Предишен текст на чл. 181 - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) В МВР се изграждат информационни звена и фондове за събиране, обработване, систематизиране, съхраняване, анализиране, изготвяне и предоставяне на информация.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) В информационните фондове на МВР могат да се обработват лични данни. При обработването на лични данни, свързано с дейностите по защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и противодействие на престъпността, органите на МВР:

1. не искат съгласието на физическото лице;
2. не информират съответното физическо лице преди и по време на обработването на личните му данни;
3. не предоставят лични данни на трети лица;
4. съхраняват данните и след приключване на обработката им в срокове, определени от

администратора на личните данни.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) В информационните фондове на МВР могат да се обработват и лични данни, обработвани от други органи, като данните, получени по този начин, не могат да се използват за други цели освен за защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и противодействие на престъпността. Тези данни не се препредават.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При изграждането на информационния фонд и в процеса на обработка на данните могат да се използват вътрешни идентификационни кодове, кодиране и криптиране на данните.

(5) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Личните данни по ал. 2 и 3 се заличават, ако повече не съществува причина за тяхното запазване съгласно закона или в изпълнение на съдебен акт.

(6) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При заличаването на личните данни се вземат предвид възрастта на физическото лице, естеството на обработваните лични данни, необходимостта от обработване до приключването на конкретното разследване или законова процедура, влизане в сила на присъда или съдебно решение, амнистия, реабилитация или изтичане срока на давност.

(7) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Личните данни от информационните фондове могат да се предоставят само на органите за защита на националната сигурност и обществения ред, както и на органите на съдебната власт за нуждите на конкретно посочено наказателно дело.

(8) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Данните по ал. 7 могат да се предоставят и на чуждестранни полицейски органи по силата на сключен международен договор, по който Република България е страна.

Чл. 181а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) Данните от полицейската регистрация на лицата се използват само за предотвратяване и разкриване на престъпления или за дейности, свързани със защитата на националната сигурност и обществения ред.

(2) Полицейската регистрация се сменя въз основа на писмена заповед на администратора на лични данни или на упълномощени от него длъжностни лица служебно или след писмено мотивирано искане на регистрирания, когато:

1. е извършена в нарушение на закона;
2. наказателното производство е прекратено с изключение на случаите по чл. 21, ал. 3 от Наказателно-процесуалния кодекс;
3. е влязла в сила оправдателна присъда;
4. лицето е освободено от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание;
5. лицето е починало; в този случай искането може да се направи от неговите наследници.

Чл. 182. (1) (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Информационните фондове се изграждат при съответните служби и дирекции на министерството съобразно функционалната им компетентност.

(2) Фондовете по ал. 1 могат да се изграждат и като автоматизирани.

(3) Информационните фондове се изграждат, експлоатират, контролират и закриват при условия и по

ред, определени от министъра на вътрешните работи и по този закон.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Всяко лице има право да иска достъп до отнасящи се за него лични данни, обработвани в информационните фондове на МВР, събирани без негово знание.

(5) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Администраторът на лични данни се произнася в 14-дневен срок от постъпване на искането за достъп.

(6) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При поискване на физическото лице се предоставя копие от обработваните му лични данни на хартиен носител.

(7) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Органите на МВР отказват пълно или частично предоставянето на данни, когато от това би възникнала опасност за националната сигурност или обществения ред, за опазването на информацията, класифицирана като държавна или служебна тайна, за разкриването на източниците на информацията или негласните методи и средства за нейното събиране или ако предоставянето на тези данни на лицето би накърнило изпълнението на законово определените задачи на органите на МВР.

(8) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Уведомяването на заявителите за отказа по ал. 7 се извършва писмено, като се посочва само правното основание. За отказ се счита и липсата на уведомление в предвидените от закона срокове.

(9) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Редът за достъп до фондовете по ал. 1 се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

Раздел IV

Органи на управление на информационната дейност

Чл. 183. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Информационната дейност в МВР се ръководи от министъра на вътрешните работи, подпомаган от дирекция "Координация и информационно-аналитична дейност".

(2) Заместник-министрите и главният секретар ръководят информационната дейност съобразно възложените им функции по управление.

(3) Непосредствената организация и ръководство на информационната дейност се осъществява от директорите на служби и дирекции, подпомагани от специализираните информационни звена.

Чл. 184. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) Администратор на лични данни по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за защита на личните данни е министърът на вътрешните работи, който възлага обработката на лични данни на определени от него длъжностни лица.

(2) Редът за обработка на лични данни се определя с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Раздел V

Контрол на информационната дейност

Чл. 185. (1) Парламентарният контрол върху автоматизираните информационни фондове се осъществява от постоянна комисия на Народното събрание.

(2) Комисията по ал. 1 извършва проверка на критериите и техническите норми за създаване на фондове и може да изисква представителни извадки без посочване на имена и други данни, с които могат да се установят конкретни лица.

(3) Комисията може да разпреди заличаването на данни, събрани в нарушение на закона.

Чл. 185а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Контролът по защитата на физическите лица при обработването на лични данни и при осъществяването на достъп до тези данни се упражнява от Комисията за защита на личните данни при условия и по ред, определени със Закона за защита на личните данни.

Чл. 186. Вътрешноведомственият контрол на информационната дейност се осъществява от ръководството на министерството, от висшите ръководни служители и от ръководните служители съобразно правомощията им.

Чл. 187. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.) При осъществяване на контрола върху информационната дейност съответният контролен орган спазва правилата за защита на класифицираната информация.

Глава двадесета

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В СИСТЕМАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Чл. 188. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Организацията на взаимодействието и координацията между службите и дирекциите, както и в самите тях при осъществяване на законово определените им функции има за цел:

1. по-ефективно и целесъобразно изпълнение на поставените им задачи;
2. икономично използване на силите и средствата;
3. недопускане дублирането или създаването на затруднения и пречки в дейността им.

Чл. 189. Взаимодействието се осъществява при спазване на принципите на централизъм, законност, конспиративност, самостоятелност и равнопоставеност.

Чл. 190. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Дейността за осъществяване на взаимодействие и координация в МВР се ръководи и контролира от заместник-министрите, от главния секретар и от директорите на служби и дирекции.

(2) Главният секретар осъществява общо и непосредствено ръководство и контрол по взаимодействието и координацията между службите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Заместник-министрите организират взаимодействието и координират дейността на службите, по отношение на които министърът на вътрешните работи им е възложил функции по

управление.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Директорите на служби и дирекции организират и осъществяват пряко и непосредствено ръководство и координация на взаимодействието между изградените структурни звена в поверените им служби и дирекции.

Чл. 191. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Взаимодействието и координацията между службите и дирекциите се осъществяват в следните основни направления:

1. обмен на информация;
2. използване на информационните фондове на службите;
3. оказване на оперативно-техническо съдействие чрез координирани мероприятия по изясняване на сигнали и по изпълнение на задачи от функционалната им компетентност.

ЧАСТ ТРЕТА

ДЪРЖАВНА СЛУЖБА В МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Глава двадесет и първа

ЛИЧЕН СЪСТАВ

Раздел I

Кадрови изисквания

Чл. 192. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Личният състав на МВР се състои от:

1. държавни служители, които могат да бъдат офицери, сержанти или граждански лица;
2. лица, работещи по трудово правоотношение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) В дирекциите от специализираната и общата администрация, Медицинския институт, научноизследователските и научно-приложните институти на МВР работят само държавни служители - граждански лица, и лица по трудово правоотношение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) Възникването, съдържанието и прекратяването на служебните правоотношения на държавните служители - граждански лица в МВР, се уреждат от този закон, а за неуредените случаи се прилага Законът за държавния служител.

(4) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Правата и задълженията на лицата, работещи по трудово правоотношение, се уреждат при условията и по реда на Кодекса на труда и на този закон.

(5) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Военнослужещите на наборна военна служба изпълняват службата в съответствие със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и уставите на въоръжените сили. Техните правомощия като органи по смисъла на този закон се определят от министъра на вътрешните работи.

Чл. 193. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г.) За държавни служители в МВР се приемат мъже и жени само с българско гражданство, които отговарят на общите и специфичните изисквания за възраст, образование, психофизическа годност и професионална подготовка, определени от Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Не се приемат за държавни служители лица:

1. които не са отбили наборна военна служба - за мъжете, кандидатстващи за офицерски или сержантски длъжности;
2. осъждани за умишлено престъпление от общ характер независимо от последвалата реабилитация, както и освободени от наказателна отговорност за извършено умишлено престъпление от общ характер с налагане на административно наказание по чл. 78а от Наказателния кодекс;
3. срещу които има започнато наказателно преследване за извършено умишлено престъпление от общ характер;
4. които биха се оказали в пряка йерархическа връзка на ръководство и контрол със съпруг или съпруга, роднина по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до четвърта степен включително;
5. които са еднолични търговци, неограничено отговорни съдружници в търговско дружество, управители или изпълнителни членове на търговско дружество, търговски пълномощници, прокуристи, търговски представители;
6. които са народни представители или кметове;
7. които работят по трудово правоотношение, освен като преподаватели във висши училища.

(3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) На ръководни длъжности могат да бъдат назначавани само лица с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и по-висока.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) За работа по трудово правоотношение се приемат лица, които са български граждани и отговарят на останалите изисквания по ал. 1 и ал. 2, т. 2 и 3.

Чл. 194. (1) (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Структурата и щатовете на службите и дирекциите в министерството се утвърждават от министъра на вътрешните работи в рамките на утвърдения числен състав и бюджет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) В щатовете се определят длъжностите, необходимото образование и численият състав на службите и дирекциите на министерството.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Численият състав на лицата по чл. 192, ал. 5 се определя от Министерския съвет и не може да надвишава 10 000 военнослужещи на наборна военна служба.

Чл. 195. Съобразно заеманите длъжности личният състав на министерството се състои от:

1. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) висши ръководни служители - заместник-министрите, главния секретар

и директорите по чл. 30;

2. ръководни служители - от началник на сектор и нагоре;

3. изпълнителски състав.

Чл. 196. (1) Служителите на МВР са длъжни да бъдат лоялни към институциите на политическата система в Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители не могат да участват в организирана политическа дейност, да извършват пропаганда и да предприемат действия по служба, с които се нарушава политическият им неутралитет.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г.) Лицата, работещи по трудово правоотношение не могат да осъществяват политическа дейност или да изразяват политически възгледи по месторабота.

Раздел II

Назначаване

Чл. 197. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Главният секретар и директорите на националните служби се назначават от президента на републиката по предложение на Министерския съвет.

Чл. 198. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Чл. 199. (1) Министърът на вътрешните работи назначава:

1. (доп. - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) директора на дирекция "Миграция", директорите на Столичната дирекция на вътрешните работи и на регионалните дирекции на вътрешните работи и техните заместници, ректора на Академията на МВР, заместник-директорите на национални служби и командира на СОБТ;

2. (отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.);

3. (отм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.);

4. служители на длъжности, за които се изисква офицерско звание - при първоначално назначаване;

5. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) държавните служители - граждански лица, на ръководни длъжности в специализираната и общата администрация на министерството, в Медицинския институт, в научноизследователските и научно-приложните институти на МВР;

6. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) държавните служители - граждански лица, назначавани на длъжности, за които се изисква образователно-квалификационна степен "специалист по", "бакалавър", "магистър" и "доктор" - при първоначално назначаване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г.) Предложенията за назначаване се изготвят:

1. от главния секретар на МВР - за служителите по ал. 1, т. 1;

2. от органите по чл. 200, ал. 1 - за лицата по ал. 1, т. 4.

(3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) При изготвяне на предложенията по ал. 2 за първоначално назначаване на ръководни служители в структурните звена по чл. 11, ал. 5 директорите на Столичната дирекция на вътрешните работи и регионалните дирекции на вътрешните работи задължително съгласуват предложенията с директорите на съответните национални служби по направление на дейност.

Чл. 200. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., бр. 103 от 2003 г.) Директорът на дирекция "Миграция", директорите на националните и териториалните служби, командирът на СОБТ и ректорът на Академията на МВР назначават и преназначават сержантския състав.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Директорите на дирекции от специализираната и общата администрация, директорите на Медицинския институт, на научноизследователските и научно-приложните институти на МВР:

1. назначават и преназначават държавните служители - граждански лица, на длъжности, за които се изисква средно образование;

2. преназначават държавните служители по чл. 199, ал. 1, т. 6.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Органите по ал. 1 и 2 сключват трудови договори с лицата, работещи по трудово правоотношение, при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл. 200а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) (1) Държавните служители по чл. 192, ал. 1, т. 1 могат да бъдат преназначавани от офицерски и сержантски длъжности на длъжности за граждански лица, както и от длъжности за граждански лица - на офицерски или сержантски длъжности, по реда на чл. 199 и 200.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Преназначаването на държавните служители по ал. 1 се извършва след подаване на писмено заявление от тях.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При преназначаване на офицерска или сержантска длъжност държавните служители - граждански лица, запазваат званията си, ако са им присвоени такива по този закон или по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. При присвояване на званието се взема предвид и служебният стаж като държавен служител - гражданско лице.

Чл. 201. (1) При постъпване на служба в МВР офицерите и сержантите полагат клетва и подписват декларация за политически неутралитет и декларация за имуществото и доходите си.

(2) Отказът да се положи клетва или да се подпишат декларации по ал. 1 е пречка за встъпване в длъжност.

(3) Декларацията за имуществото и доходите се подава ежегодно. Неподаването ѝ е основание за освобождаване от служба по чл. 253, ал. 1, т. 5.

Чл. 202. Службата в МВР започва от деня на подписването на акт за встъпване в длъжност.

Чл. 203. (1) На сержантите и офицерите се присвояват следните звания:

1. сержанти - сержант, старши сержант и главен сержант от МВР;
2. младши офицери - младши лейтенант, лейтенант, старши лейтенант и капитан от МВР;
3. старши офицери - майор, подполковник и полковник от МВР;
4. висши офицери - генерал-майор, генерал-лейтенант и генерал-полковник от МВР.

(2) Присвояването на сержантски и офицерски звания и повишаването в по-горно звание се извършва:

1. на сержантите - от ръководните длъжностни лица, които са ги назначили;
2. на младшите и старшите офицери - от министъра на вътрешните работи;
3. на висшите офицери - от президента на републиката по предложение на Министерския съвет.

(3) Пределните звания за длъжностите и срокът за прослужване във всяко звание се определят от министъра на вътрешните работи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) На държавните служители - граждански лица в МВР, се присъждат рангове от органа по назначаване.

(5) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Повишаването в ранг се извършва от органа по назначаване периодично на всеки три години въз основа на оценка на служебната дейност при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи.

Чл. 204. (1) За постигнати високи резултати в служебната работа на сержантите може да се присвоява първо офицерско звание.

(2) Офицери, загинали при или по повод изпълнение на служебните си задължения, могат да бъдат повишавани в звание посмъртно с една степен, а на сержантите може да се присвоява първо офицерско звание.

Чл. 205. (1) Преназначаването на офицери на ръководни длъжности се извършва от министъра на вътрешните работи, а на останалите длъжности - от лицата по чл. 200, ал. 1.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При преназначаване на офицери на ръководни длъжности те могат да бъдат повишавани в звание предсрочно веднъж по време на службата.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Предложенията за преназначаване се изготвят:

1. от Министерския съвет - за главния секретар на МВР и за директорите по чл. 30;
2. от главния секретар на МВР - за служителите по чл. 199, ал. 1, т. 1;
3. от органите по чл. 200, ал. 1 - за ръководните служители по чл. 195, т. 2;
4. от ръководните служители - за изпълнителския състав по чл. 195, т. 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) Предложенията за преназначаване на служители за началници на структурните звена по чл. 11, ал. 5 се изготвят от директорите на териториалните служби и се съгласуват с директорите на съответните национални служби по направления на дейности.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) Преназначаването на офицери на пониски длъжности се извършва по реда на ал. 1 - 4.

Чл. 206. (1) Офицерите и сержантите са неприкосновени при изпълнение на своите функции.

(2) (Обявена за противоконституционна от КС на РБ - ДВ, бр. 29 от 1998 г., отм., бр. 17 от 2003 г.)

(3) За задържане под стража при заварено тежко престъпление незабавно се съобщава на министъра на вътрешните работи.

Чл. 207. (1) Разпорежданията, издавани от органите на МВР при или по повод изпълнение на службата им, имат задължителен характер.

(2) Ръководителите на държавните органи и организации, на местната администрация и гражданите са длъжни да оказват съдействие на служителите от министерството при изпълнение на функционалните им задължения.

Чл. 208. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При осъществяване на правомощията си държавните служители в МВР удостоверяват качеството си на служители със служебна карта или с личен знак. Видът на служебната карта и на личния знак се определя от министъра на вътрешните работи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Министърът на вътрешните работи определя категориите служители, осъществяващи правомощията си в униформено облекло, неговия вид и модел, реда за предоставянето му, както и другите принадлежности, свързани с изпълнението на служебните задължения на служителите, върху които са поставени символи и отличителни знаци на структурните звена на МВР.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., предишна ал. 2, бр. 17 от 2003 г.) Лицата по чл. 192, ал. 1, т. 1 имат право да носят оръжие.

Чл. 209. (1) Когато изпълняват служебни задължения извън работното си място, офицерите и сержантите са длъжни да поддържат връзка с началника си.

(2) Офицерите и сержантите са длъжни да изпълняват извън службата и извън установеното работно време задълженията, произтичащи от функциите на министерството. Те са длъжни да се намесят за оказване помощ на лица, намиращи се в опасност, и за предотвратяване или пресичане на противоправни действия.

Чл. 210. Правата и задълженията на военнослужещите на наборна военна служба при преминаването на службата им се определят със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и с уставите на въоръжените сили.

Чл. 211. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

Раздел III

Преминаване на службата

Чл. 212. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) Нормалната продължителност на работното време на

държавните служители в МВР през деня е 8 часа. Работната седмица е петдневна с нормална продължителност на седмичното работно време 40 часа.

(2) За държавните служители, които изпълняват служебните си задължения при вредни, опасни или специфични условия на труд, се установява намалено работно време.

(3) Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период.

(4) За държавните служители в МВР, без тези по ал. 2 и работещите на смени, се установява ненормиран работен ден. Те са длъжни при необходимост да изпълняват служебните си задължения и след изтичане на редовното работно време.

(5) Работата над редовното работно време се компенсира със:

1. допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни - за служителите по ал. 4;

2. възнаграждение за извънреден труд за отработени до 50 часа на отчетен период и с допълнителен отпуск за отработеното време над 50 часа - за държавните служители по ал. 3.

(6) Извънредният труд по ал. 5 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

(7) Министърът на вътрешните работи определя реда за разпределянето на работното време, за неговото отчитане и компенсирането на работата на държавните служители над редовното работно време.

Чл. 213. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители не могат да изпълняват друга държавна служба освен в случаите, определени в този или в друг закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители не могат да извършват дейност, несъвместима със службата им.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Несъвместимост със службата в МВР е налице, когато държавният служител:

1. е едноличен търговец, неограничено отговорен съдружник в търговско дружество, управител или изпълнителен член на търговско дружество, търговски пълномощник, прокурист, търговски представител;

2. извършва търговска дейност;

3. работи по трудово правоотношение или по граждански договор, освен за осъществяване на преподавателска, научноизследователска или друга творческа дейност, при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи;

4. участва в управителни и контролни органи на търговски дружества, освен когато това му е възложено служебно.

(4) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Несъвместимост със службата в МВР е налице и в случаите, когато държавният служител е избран за народен представител или кмет.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Не се счита за търговска дейност по смисъла на ал. 3, т. 2 участието в приватизацията с приватизационни бонове и в кооперации - със земеделски земи с възстановено право на собственост.

Чл. 214. (1) На офицерите и сержантите е забранено да участват в униформа в събрания, митинги и манифестации на политически партии и организации, включително и в извънслужебно време, освен ако се отнася за упражняване на синдикални права по този закон.

(2) (Обявена за противоконституционна от КС на РБ - ДВ, бр. 29 от 1998 г., отм., бр. 17 от 2003 г.).

Раздел IV

Обучение, квалификация и професионална подготовка

Чл. 215. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Обучението, квалификацията и професионалната подготовка на държавните служители в МВР се извършват в учебните заведения на министерството, във военни академии и училища и в граждански учебни заведения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Специализирано обучение на служителите, осъществяващи експертна дейност, се извършва и в Научноизследователския институт по криминалистика и криминология.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Служителите в МВР могат да се обучават в сродни академии и в учебни заведения на други държави.

Чл. 216. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Министърът на вътрешните работи утвърждава списък на длъжностите на държавните служители от МВР, за които курсът за първоначална подготовка не е задължителен.

Чл. 217. (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.).

Раздел V

Материално и социално осигуряване на личния състав

Чл. 218. (1) Офицерите и сержантите получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплатата за длъжност и от заплатата за звание.

(2) Размерите на заплатите за длъжност и звание се определят от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи, като размерът на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност се формира на базата на средномесечната заплата на заетите лица в бюджетната сфера съгласно данните на Националния статистически институт, както следва:

1. за офицер - не по-малко от 2 средномесечни заплати;

2. за сержант - не по-малко от 1,3 средномесечни заплати.

Чл. 218а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Държавните служители - граждански лица, получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплатата за длъжност и заплатата за ранг.

(2) Заплатата за длъжност и заплатата за ранг се определят от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи, като размерът на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност се определя на базата на средномесечната заплата на заетите в бюджетната сфера съгласно данните на Националния статистически институт, както следва:

1. за длъжностите, за които се изисква образователно-квалификационна степен "специалист по", "бакалавър", "магистър" и "доктор" - не по-малко от 2 средномесечни заплати;

2. за длъжностите, за които се изисква средно образование - не по-малко от 1,3 средномесечни заплати.

(3) Към основното месечно възнаграждение на държавните служители - граждански лица, се изплащат добавки:

1. за продължителна служба - в размер 2 на сто върху основното месечно възнаграждение за всяка година трудов стаж, но не повече от 40 на сто;

2. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.);

3. за специфични условия на труд - при условия и в размер, определени от министъра на вътрешните работи;

4. за работа в МВР - в размер, определен от министъра на вътрешните работи;

5. за работа при вредни за здравето условия - при условия и в размер, определени от Министерския съвет;

6. (отм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.);

7. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) за работа по чл. 124, ал. 1, т. 1, 2 и 4 - в размер, определен от министъра на вътрешните работи.

(4) При определяне на добавката по ал. 3, т. 1 се взема предвид целият трудов стаж, приравнен към първа категория труд.

(5) Брутното месечно възнаграждение на държавните служители - граждански лица, включва основното месечно възнаграждение по ал. 1 и добавките по ал. 3.

(6) На държавните служители - граждански лица, се изплащат порционни пари, които не подлежат на облагане с данък и не се включват в брутното месечно възнаграждение. Размерът на порционните пари се определя ежегодно от министъра на вътрешните работи.

Чл. 219. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Лицата, работещи по трудово правоотношение получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплатата за длъжност и добавка за работа в МВР.

(2) Размерът на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност се формира на база средномесечната заплата на заетите лица в бюджетната сфера съгласно данните на Националния статистически институт, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) за висше образование - не по-малко от 1,5 средномесечни заплати;

2. за средно образование - не по-малко от 1 средномесечна заплата.

(3) Размерът на добавките за работа в МВР се определя от министъра на вътрешните работи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) На лицата по ал. 1 се изплаща ежегодно сума за облекло при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи, която не се облага с данък.

Чл. 220. (1) На офицерите и сержантите се изплаща допълнително възнаграждение за продължителна служба върху основното месечно възнаграждение в размер 2 на сто за всяка година трудов стаж, но не повече от 40 на сто.

(2) При определяне на размера на допълнителното възнаграждение по ал. 1 се взема предвид целият трудов стаж, приравнен към стажа като офицер или сержант.

Чл. 221. На офицерите и сержантите се изплащат допълнителни възнаграждения за:

1. специфични условия на труд - в размери и при условия, определени от министъра на вътрешните работи;

2. работа при вредни за здравето условия - в размери и при условия, определени от Министерския съвет.

Чл. 222. Брутното месечно възнаграждение на офицерите и сержантите включва основното месечно възнаграждение и другите допълнителни възнаграждения и е основа за изплащане на обезщетенията, предвидени в този закон.

Чл. 222а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Служителите имат право на допълнително възнаграждение за заместване по ред и в размери, определени от министъра на вътрешните работи.

Чл. 223. (1) На служителите се изплащат порционни пари, които не подлежат на облагане с данък.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 17 от 2003 г.) На държавните служители се осигурява храна или левовата ѝ равностойност, безплатно работно облекло, униформено облекло и друго вещчево имущество и снаряжение или левовата равностойност на униформеното облекло за служителите, носещи униформа, които не се облагат с данък.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) За извършване на дейности, свързани с вредни за здравето последици, на офицерите и сержантите и на държавните служители - граждански лица, се осигуряват безплатна предпазна храна и противотрови.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При преместване на работа в други населени места на държавните служители и на всеки член от семейството им се изплаща еднократно парично обезщетение. Транспортните разходи при преместването са за сметка на МВР.

(5) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Служителите, както и членовете на семействата на загиналите при изпълнение на служебните си задължения държавни служители, изпаднали в тежко материално положение, се подпомагат с парични средства по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., предишна ал. 5, изм., бр. 17 от 2003 г.) Размерът на сумите и доволствията по ал. 1 - 5, условията, редът за предоставянето им и длъжностите се определят ежегодно от министъра на вътрешните работи.

Чл. 223а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При смърт на държавен служител - офицер или сержант, разностите за погребението се поемат от МВР.

Чл. 224. (Отм. - ДВ, бр. 70 от 1998 г., нов, бр. 119 от 2002 г.) Задължителното здравно осигуряване на държавните служители - офицери, сержанти и граждански лица, е за сметка на републиканския бюджет.

Чл. 225. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За държавните служители, които ползват жилище при условията на свободно договаряне, министерството изплаща компенсационни суми при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл. 226. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) Трудът на служителите по чл. 192, ал. 1, т. 1 при пенсиониране се зачита като първа категория.

(2) Пенсионирането на служителите по чл. 192, ал. 1, т. 1 и отпускането на пенсиите се уреждат със закон.

(3) Средствата за пенсионното осигуряване на служителите по чл. 192, ал. 1, т. 1 са за сметка на републиканския бюджет.

Чл. 227. (1) Служителите на МВР задължително се застраховат срещу злополука за сметка на републиканския бюджет.

(2) Задължителното застраховане не е пречка за сключване на други застрахователни договори от заинтересуваните.

Чл. 228. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., отм., бр. 114 от 2003 г.).

Раздел VI

Отпуски

Чл. 229. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР имат право на следните видове отпуски:

1. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) платен годишен отпуск - в размер 30 работни дни;
2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., бр. 17 от 2003 г.) допълнителен платен годишен отпуск - по един ден за всяка прослужена година, включително и за приравнения трудов стаж, но не повече от 10 работни дни;
3. (отм. - ДВ, бр. 110 от 1999 г.);
4. (отм. - ДВ, бр. 110 от 1999 г.);
5. неплатен отпуск - до 6 месеца, веднъж през цялата служба;
6. неплатен отпуск - за времето на участие в международни мисии;
7. неплатен отпуск по реда на чл. 267;
8. (нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) неплатен отпуск - до три месеца за провеждане на стаж по чл. 163 от Закона за съдебната власт;
9. (нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г., предишна т. 8, бр. 103 от 2003 г.) допълнителен платен годишен отпуск по чл. 212, ал. 5 - до 12 работни дни.

(2) Отпуските по ал. 1 се зачитат за трудов стаж.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 1999 г., бр. 17 от 2003 г.) За времето на платен годишен отпуск държавните служители в МВР получават брутно си възнаграждение съобразно размера му към момента на ползване на отпуска.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Забранява се компенсирането на отпуските по ал. 1, т. 1, 2 и 8 с парично обезщетение освен при освобождаване от служба.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) Пътуването на служителите на МВР при отиване и връщане от платен годишен отпуск на територията на страната веднъж в годината е за сметка на министерството.

Чл. 230. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 1999 г., доп., бр. 29 от 2000 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР имат право на отпуск за работа във вредни за здравето условия, за изпълнение на обществени и граждански задължения; за временна неработоспособност, поради бременност, раждане и осиновяване, за отглеждане на малко дете, за кърмене и хранене на малко дете, при смърт или тежко заболяване на родител, за две и повече живи деца, за приеман изпит в учебно заведение и за обучение, както и на неплатен отпуск по условията, реда и размерите, предвидени в Кодекса на труда.

Чл. 230а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2001 г., отм., бр. 17 от 2003 г.).

Раздел VII

Награди

Чл. 231. Служителите на МВР могат да бъдат награждавани за постигнати високи резултати и за конкретен съществен принос при изпълнение на служебните си задължения или за продължителна служба в

министерството.

Чл. 232. (1) На служителите се дават следните награди:

1. писмена похвала;
2. обявяване на благодарност;
3. парична или предметна награда;
4. огнестрелно оръжие;
5. почетен знак.

(2) Наградите по ал. 1, т. 4 и 5 се дават от министъра на вътрешните работи, а другите - от ръководни служители, определени от него.

Чл. 233. За оказване на съдействие и конкретна помощ на МВР могат да бъдат награждавани длъжностни лица от други ведомства и граждани с наградите по чл. 232, ал. 1, т. 1 - 4.

Глава двадесет и втора

ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 234. Виновното неизпълнение на разпоредбите на този закон и издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, на заповедите и разпоредженията на ръководството на МВР и на началниците на служби, както и извършването на действия, с които се нарушава установеният обществен ред, съставлява нарушение на служебната дисциплина.

Чл. 235. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР, нарушили служебната дисциплина, се наказват по реда на този закон с предвидените в него дисциплинарни наказания независимо от имуществената, административнонаказателната или наказателната отговорност, ако такава се предвижда.

(2) За едно и също нарушение на служебната дисциплина може да се наложи само едно дисциплинарно наказание.

Чл. 236. Дисциплинарните наказания се налагат до 2 месеца от откриването на дисциплинарното нарушение и не по-късно от една година от извършването му.

Чл. 237. Видовете нарушения на служебната дисциплина, органите, които имат право да налагат съответните дисциплинарни наказания, действието им по време и служебните последици от налагането им се определят с правилника за прилагането на закона.

Чл. 238. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За нарушения на служебната дисциплина на държавните служители се налагат следните дисциплинарни наказания:

1. мъмрене;
2. писмено предупреждение;
3. порицание;
4. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) понижаване в звание или в ранг за срок от 6 месеца до една година;
5. уволнение.

Чл. 239. (1) Дисциплинарното наказание "уволнение" се налага задължително в следните случаи:

1. при осъждане за извършено умишлено престъпление от общ характер или лишаване от право да се заема държавна служба;
2. при нарушаване на чл. 196, ал. 2;
3. при неявяване на работа без уважителни причини в два последователни дни;
4. при демонстративно неподчинение или подбуждане към такова, заплаха или насилствени действия спрямо началник или подчинен;
5. за поведение, несъвместимо с морала и действия, уронващи престижа на службата.

(2) Дисциплинарното наказание "уволнение" се налага и за други тежки нарушения на служебната дисциплина, които са несъвместими с оставането на служба.

(3) В случаите на временно отстраняване от длъжност по реда на Наказателно-процесуалния кодекс за извършени умишлени престъпления по дела, приключили с влязла в сила присъда, дисциплинарното наказание "уволнение" се налага от датата на отстраняването.

Чл. 240. (1) Дисциплинарните нарушения се установяват от преките началници на извършителите, които задължително ги изслушват или приемат писмените им обяснения.

(2) Наказанията се налагат със заповеди, както следва:

1. от министъра на вътрешните работи - за всички наказания, без уволнението и понижаването в звание, ако длъжността е дадена или званието е присвоено с указ;
2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) от органите по чл. 200 - за наказанията по чл. 238, т. 1 - 3, а за сержантите и държавните служители - граждански лица със средно образование - и по чл. 238, т. 4 и 5;
3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) от ръководните служители - за наказанията по чл. 238, т. 1 - 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При определяне вида и размера на дисциплинарните наказания се вземат предвид тежестта на нарушението и настъпилите от него последици, обстоятелствата, при които е извършено, вината и цялостното поведение на държавния служител по време на службата.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Органът по ал. 2 е длъжен преди налагане на дисциплинарното наказание да изслуша държавния служител или да приеме писмените му обяснения, освен когато по зависещи от държавния служител причини той не може да бъде изслушан или да даде писмени обяснения.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Органът по ал. 2 е длъжен да събере и оцени всички посочени доказателства, включително и събраните при ревизии или други вътрешноведомствени проверки.

(6) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Заповедта за дисциплинарно наказание се връчва срещу подпис на държавния служител, като се отбелязва датата на връчване. При невъзможност заповедта да бъде връчена на държавния служител наказващият орган я изпраща на постоянния му адрес с препоръчано писмо с обратна разписка.

Чл. 241. Заповедите за налагане на дисциплинарни наказания могат да се обжалват по административен ред пред висшестоящия началник в 7-дневен срок от връчването им.

Чл. 242. Лишаването от звание се извършва само по съдебен ред.

Глава двадесет и трета

ИМУЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 243. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР отговарят имуществено за вредите, които са причинили по непредпазливост на държавата при или по повод изпълнение на служебните си задължения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) За вреди, причинени на граждани при условията на ал. 1, държавните служители в МВР не носят имуществена отговорност към увредения. В тези случаи държавата е длъжна да обезщети увредения за всички имуществени и неимуществени вреди съобразно общите правила на гражданското право.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Когато вредите са причинени умишлено на държавата или на граждани или са в резултат на престъпление, или когато не са причинени при или по повод изпълнение на служебни задължения, отговорността на държавните служители в МВР се определя от гражданските закони.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Имуществената отговорност на държавните служители в МВР се прилага независимо от дисциплинарната, административнонаказателната или наказателната отговорност за същото деяние, ако такава се предвижда.

Чл. 244. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР не отговарят имуществено за вредите, които са възникнали в резултат на военна или друга свързана с изпълнение на служебни задължения рискова дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавата и държавните служители в МВР не отговарят за вреди на трети лица, когато са причинени при осъществяване на действия, свързани със защита на националната сигурност на страната, обществения ред и при извършване на пожарогасителна и аварийно-спасителна дейност в условията на извънредни обстоятелства.

Чл. 245. (1) За изплатените обезщетения за вреди, причинени на граждани от незаконни актове, действия или бездействия на органи и длъжностни лица, министерството има право на иск срещу служителите, които са ги причинили виновно при условията на чл. 243, ал. 1.

(2) Държавата има право на иск срещу служителите, виновно причинили вреди при условията на чл. 243, ал. 2, за обезщетението, изплатено на увредения.

(3) Когато служителят е изпълнявал служебните си задължения точно, държавата отговаря за всички имуществени и неимуществени вреди, причинени от него на граждани, без да има право да търси от причинителя на вредата възстановяване на платеното от нея.

Чл. 246. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР отговарят за причинените вреди, но не и за пропуснатите ползи.

(2) Размерът на вредите се определя към деня на настъпването им, а ако това не може да се установи - към деня на откриването им.

Чл. 247. (1) За вреди, причинени при условията на чл. 243, ал. 1, служителят отговаря в размера на вредата, но не повече от една месечна брутна заплата.

(2) За вреди, причинени при условията на ал. 1 от висши ръководни служители, отговорността е в размер на вредата, но не повече от три брутни месечни заплати.

Чл. 248. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР, чието служебно задължение е да събират, съхраняват, разходват или отчитат парични или материални ценности, отговарят:

1. в размера на вредата, но не повече от 3 брутни месечни заплати;

2. за липса - в пълен размер заедно със законната лихва от деня на причиняване на вредата, а когато това не може да се установи - от деня на откриване на липсата.

(2) Лицата, които са получили нещо без основание от причинителя на вредите или са се възползвали от увреждането по ал. 1, т. 1, дължат солидарно с причинителя на вредата връщане на полученото до размера на обогатяването. Лицата дължат връщане и на полученото по дарение от причинителя на вредите, когато дарението е със средства, извлечени от причинените вреди.

(3) Исковете по ал. 1, т. 2 се погасяват с изтичане на 10-годишна давност от деня на причиняването на вредите.

Чл. 249. Когато вредите са причинени от няколко лица, те отговарят:

1. в случаите на ограничена имуществена отговорност - съобразно участието на всеки от тях в причиняването на вредите, а когато това не може да бъде установено - пропорционално на заплатата за длъжност; сборът на дължимите от тях обезщетения не може да надвишава размера на вредите;

2. в случаите на пълна имуществена отговорност - солидарно.

Чл. 250. (1) Длъжностните лица по чл. 240, ал. 2 издават заповеди за основанието и размера на отговорността на служителя.

(2) Заповедта се издава в едномесечен срок от откриването на вредите, но не по-късно от 1 година, а когато са причинени от ръководен служител - не по-късно от 5 години от причиняването на вредите.

(3) Ако служителят в едномесечен срок от връчването на заповедта писмено оспори основанието или размера на отговорността, министерството може да предяви срещу него иск пред съда.

Чл. 251. (1) Пълната имуществена отговорност се осъществява по съдебен ред, като лицето може да внесе доброволно сумата преди съдебното производство.

(2) Исковете за пълна имуществена отговорност по ал. 1 се погасяват с 10-годишен давностен срок, който започва да тече от деня на причиняването на вредите. В тези случаи давността се прекъсва и с акт, съставен от контролен орган от деня на връчването му на служителя.

Чл. 252. За неуредените в този раздел въпроси по имуществената отговорност на служителите се прилагат разпоредбите на гражданския закон.

Глава двадесет и четвърта

ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ СЛУЖБА

Чл. 253. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм., бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР се освобождават от служба:

1. при навършване на пределна възраст за служба в МВР като офицер или сержант - 55 години за жените и 60 години за мъжете;

2. при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по искане на служителя;

3. по здравословни причини;

4. по собствено желание;

5. по причини, които правят лицето негодно да изпълнява служебните си задължения;

6. при съкращаване на щата;

7. при невявяване или отказ на служителя да заеме длъжността, на която е възстановен, в 14-дневен срок от влизането в сила на съдебното решение за отменяне на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение, освен когато този срок не бъде спазен по уважителни причини;

8. при налагане на дисциплинарно наказание "уволнение";

9. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) при придобиване право на пенсия при условията на чл. 69 от Кодекса за задължително обществено осигуряване по инициатива на административния орган;

10. при преминаване на изборна длъжност;

11. при прекратяване действието на договор или при намаляване числеността на служителите по договор, сключен на основание чл. 81а или 120а;

12. (нова - ДВ, бр. 103 от 2003 г.) при обективна невъзможност да изпълняват задълженията си.

(2) Обстоятелствата по ал. 1, т. 3 се установяват от Централната експертна лекарска комисия, а по ал. 1, т. 5 - от този закон и от правилник.

(3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г., отм., бр. 17 от 2003 г.).

Чл. 254. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Заповедите за освобождаване от служба на офицерите и държавните служители - граждански лица, назначени на длъжности, за които се изисква образователно-квалификационна степен "специалист по" и по-висока, се издават от министъра на вътрешните работи, а на сержантите и държавните служители - граждански лица, назначени на длъжности, за които се изисква средно образование - от органа по тяхното назначаване.

Чл. 255. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., бр. 103 от 2003 г.) При освобождаване от служба по чл. 253, ал. 1, т. 3, 5, 6, 9 и 12 органът по чл. 254 отправя писмено предизвестие за срок 30 дни. При освобождаване от служба, без да е отправено предизвестие или когато не е спазен срокът на предизвестieto, на служителите се изплаща обезщетение за срока на неспазеното предизвестieto.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При освобождаване от служба по искане на служителя по чл. 253, ал. 1, т. 2 и 4 заповедта се издава в срока по ал. 1.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При освобождаване от служба по чл. 253, ал. 1, т. 1 и т. 11 предизвестие не се отправя.

Чл. 256. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР не могат да бъдат освобождавани от служба през време на отпуск, освен в случаите по чл. 253, ал. 1, т. 1 и когато са осъдени на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

(2) Отпускът по болест се счита за редовен, ако болничният лист е издаден от здравните служби на МВР или от други медицински заведения в страната. Болничните листове, издадени от други медицински заведения, се заверяват от ЦЕЛК или от здравните служби на министерството.

Чл. 257. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Заповедта за освобождаване от служба подлежи на незабавно изпълнение от датата на връчването ѝ, а в случаите по чл. 253, ал. 1, т. 3, 7 и 10 - от датата на издаването ѝ.

(2) Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение.

Чл. 258. Заповедта за освобождаването от служба може да се обжалва по съдебен ред чрез органа, който я е издал, в сроковете по Закона за административното производство.

Чл. 259. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Държавните служители в МВР могат да бъдат временно отстранявани от длъжност по реда на чл. 154 и чл. 392 от Наказателно-процесуалния кодекс.

Чл. 260. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) При отмяна на незаконно уволнение държавните служители в

МВР се възстановяват на предишната или на друга равностойна длъжност в министерството и могат да я заемат, ако в двуседмичен срок от влизането в сила на съдебното решение се явят в съответната служба.

Глава двадесет и пета

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 261. (1) (Доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 29 от 2000 г., бр. 112 от 2003 г.) При освобождаване от служба на служителите по чл. 192, ал. 1, т. 1 се изплаща еднократно парично обезщетение в размер на толкова брутни месечни възнаграждения, колкото прослужени години имат, но не повече от 20.

(2) При повторно освобождаване от служба от дължимото обезщетение по ал. 1 се приспада обезщетението, получено при предишното уволнение.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 29 от 2000 г., бр. 112 от 2003 г.) Когато служителите по чл. 192, ал. 1, т. 1 са прослужили 10 и повече години и са освободени от служба по здравословни причини, размерът на еднократното парично обезщетение не може да бъде по-малък от 15 брутни месечни възнаграждения.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 112 от 2003 г.) При освобождаване от служба при условията на ал. 3, когато прослуженото време е по-малко от 10 години, еднократното парично обезщетение е в размер 10 брутни месечни възнаграждения.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 29 от 2000 г.) При освобождаване от служба на служителите по чл. 192, ал. 1, т. 1 след прослужени 10 и повече години те имат право на еднократно допълнително вещчево имущество.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.).

(7) Разпоредбите на ал. 1 и 5 не се прилагат при налагане на дисциплинарно наказание "уволнение".

Чл. 262. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) (1) При определяне размера на обезщетението по чл. 261 се вземат предвид прослужените години като държавен служител - гражданско лице в МВР, като офицер или сержант в МВР, като следовател или помощник-следовател, като служител по § 19 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за изпълнение на наказанията (ДВ, бр. 73 от 1998 г.) или на кадрова военна служба без приравнения трудов стаж.

(2) Извън случаите по ал. 1 приравненият трудов стаж се зачита за определяне на еднократното парично обезщетение при освобождаване от служба на държавните служители по чл. 192, ал. 1, т. 1 поради пенсиониране, когато са прослужили последните 13 години и 4 месеца на длъжности по ал. 1.

(3) Еднократните парични обезщетения по чл. 261 се изплащат на базата на брутното месечно възнаграждение, определено към момента на освобождаването от служба.

Чл. 263. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) При незаконно освобождаване от служба държавните служители по чл. 192, ал. 1, т. 1 имат право на обезщетение в размер на брутното им възнаграждение, получено преди освобождаването, за времето, през което са останали без работа, но за не повече от 6 месеца. Когато през това време са работили на по-ниско платена работа, те имат право на разликата във възнагражденията.

(2) Разпоредбата на ал. 1 се прилага и в случаите на отстраняване от длъжност по реда на Наказателно-процесуалния кодекс, когато наказателното преследване спрямо отстранените служители бъде прекратено или те бъдат оправдани, или при отпадане на основанието за отстраняването им.

Чл. 264. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) На държавните служители по чл. 192, ал. 1, т. 1, прегърпели телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 10 брутни месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 брутни месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) На съпруга (съпругата), децата и родителите на загинали при или по повод изпълнение на служебните си задължения държавни служители по чл. 192, ал. 1, т. 1 се изплаща еднократно парично обезщетение на всеки от тях в размер 12 брутни месечни възнаграждения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Видът на причинената телесна повреда се определя от Централната експертна лекарска комисия, а обстоятелствата, при които е причинена или държавният служител по чл. 192, ал. 1, т. 1 е загинал, се удостоверяват от прекия началник.

(4) В случаите на смърт на наследниците се изплаща и обезщетението при освобождаване от служба.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Обезщетенията по ал. 1 - 2 се разрешават от директорите на служби и дирекции и не подлежат на облагане с данък.

Глава двадесет и шеста

СИНДИКАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 265. (1) Служителите от МВР могат да се организират за подпомагане и защита на своите професионални и социално-икономически права.

(2) Офицерите и сержантите не могат да членуват в други синдикални организации, както и да приемат в своите организации представители на работници и служители извън министерството. Организациите на офицерите и сержантите нямат право да се присъединяват или да се включват в синдикални организации извън министерството.

(3) Организациите на служителите от министерството защитават техните интереси, без да се намесват в ръководството на службите.

Чл. 266. (1) Офицерите и сержантите могат да провеждат събрания в извънработно време, включително и в униформа:

1. в помещения или места, принадлежащи на министерството, предоставени им от съответните началници, които определят условията за използване;

2. в помещения, закрити за външни лица.

(2) През работно време офицерите и сержантите могат да провеждат събрания в границите на 10 часа годишно, като началниците имат право да определят времето и мястото на провеждането им.

Чл. 267. (1) Офицерите и сержантите, които заемат ръководната изборна длъжност във всяка от най-представителните в национален мащаб организации по чл. 265, излизат в неплатен отпуск.

(2) Времето по ал. 1 се зачита за трудов стаж по този закон.

Чл. 268. (1) В Министерството на вътрешните работи се създава Съвет за социално партньорство, който обсъжда и сключва споразумения за гарантиране правата на служителите на министерството.

(2) Съветът за социално партньорство се ръководи от министъра на вътрешните работи или от упълномощено от него лице. В него участват делегати от организациите по чл. 265.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Споразуменията с лицата, работещи по трудово правоотношение се сключват на основанията на Кодекса на труда.

Глава двадесет и седма

ФИНАНСОВО-РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ

Чл. 269. (1) Министерството на вътрешните работи е на издръжка от републиканския бюджет.

(2) За финансиране на дейността си министерството съставя бюджет с приходна и разходна части.

(3) В приходната част на бюджета постъпват суми от:

1. собствени приходи от такси, услуги, наеми, глоби, от продажба на негодни или излишни движими дълготрайни материални активи, от дарения, помощи, спонсорство и други, определени със закон;

2. субсидия от републиканския бюджет.

(4) Разходната част на бюджета се разработва и утвърждава в следните направления:

1. текущи разходи;

2. капиталови разходи.

(5) Дейностите на МВР могат да се финансират и от други източници по ред, определен в закон или в акт на Министерския съвет.

Чл. 270. Материално-техническото осигуряване на министерството включва:

1. текуща финансова издръжка;

2. доставка, производство и ремонт на техника и въоръжение, оборудване и друго имущество;

3. проектиране и извършване на капитално и отбранително строителство и изграждане на жилищен, сграден, почивен и болничен фонд;

4. стопанисване на земи, сгради, съоръжения и други обекти на сигурността и обществения ред;

5. социални и обслужващи дейности;

6. други дейности, свързани със сигурността и обществения ред.

Чл. 271. Дейностите в областта на материално-техническото осигуряване, възложени с държавна поръчка, се изпълняват с предимство от търговските дружества, организациите, фирмите и гражданите.

Чл. 272. Разходната част на бюджета на МВР се разработва по пълна бюджетна класификация.

Чл. 273. За нуждите на сигурността и обществения ред Министерският съвет предоставя земи, сгради, съоръжения и други обекти - държавна собственост, за управление и стопанисване.

Чл. 274. С имоти и имущество - частна държавна собственост, предоставени на министерството за осъществяване на обслужващи и социални дейности, могат да се оказват услуги на външни органи и организации по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 275. (1) За подготовката и работата на МВР във военно време Министерският съвет приема военновременен проектобюджет.

(2) За осигуряване изпълнението на военновременни задачи МВР изгражда и поддържа необходимите за целта обекти.

Чл. 276. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.).

Чл. 277. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Министерството на вътрешните работи е администратор на 10 на сто от приходите по чл. 240, ал. 2 от Закона за митниците.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

МЕРКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПРИНУДА

Глава двадесет и осма

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Чл. 278. За предотвратяване и преустановяване на нарушенията, свързани с изпълнението на задълженията по този закон, както и за отстраняване на вредните последици от тях министърът на вътрешните работи или упълномощени от него лица могат да спират строителството, въвеждането в експлоатация и използването на обекти, инсталации, уреди и съоръжения, както и други дейности, които създават опасност за националната сигурност, поддържането на обществения ред, възникването на пожари и производствени аварии.

Чл. 279. (1) Принудителните административни мерки могат да се обжалват по реда на Закона за административното производство.

(2) Жалбата не спира прилагането на мерките, освен ако органът, който ги е приложил, не разпореди друго.

Глава двадесет и девета

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 280. (1) Който не изпълни разпореждане на орган на МВР, направено в изпълнение на функциите му, се наказва с глоба от 50 до 200 лв.

(2) За маловажни нарушения органите на МВР налагат глоба до 10 лв., която събират по квитанция.

Чл. 281. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Който без уважителни причини не се яви в местата по чл. 55, ал. 2 и чл. 67, ал. 1, след като е редовно призван, се наказва с глоба до 100 лв.

(2) При повторно неявяване без уважителни причини глобата е в размер от 100 до 200 лв.

Чл. 282. Който при условията на глава седма, раздел II без уважителни причини не предостави на орган на МВР превозно или съобщително средство, се наказва с глоба от 100 до 200 лв.

Чл. 283. (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Който не изпълни предписанията по чл. 51, ал. 2, чл. 117, ал. 1, т. 3 и чл. 278, се наказва с глоба от 200 до 500 лв.

Чл. 284. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) Физически лица, които извършват дейности по чл. 81б, 81в и 120б без разрешение, се наказват с глоба от 1000 до 10 000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1 на юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(3) При повторност на нарушенията по ал. 1 лицата се наказват с глоба от 10 000 до 20 000 лв., а по ал. 2 - с имуществена санкция в размер от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 285. Който противозаконно пречи на орган на МВР да изпълнява функциите си, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв., ако извършеното не съставлява престъпление.

Чл. 286. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Ръководителите на държавните органи, организациите, местната администрация, юридическите лица и гражданите, които виновно не са изпълнили задълженията, предвидени в този закон или в нормативните актове по прилагането му, се наказват с глоба в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 287. Ръководител на търговско дружество, ръководител на организация, търговци или граждани, които не изпълняват с предимство държавна поръчка за доставка или услуга за нуждите на МВР, се наказват с глоба от 500 до 1000 лв. независимо от отговорността по гражданското законодателство.

Чл. 288. Длъжностно лице, което не изпълни задължение, възложено му с този закон, се наказва с глоба от 200 до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 289. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) За нарушение на § 1а от допълнителните разпоредби на закона на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) При повторност на нарушенията по ал. 1 на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 20 000 лв.

(3) Вещите, принадлежащи на нарушителя, които са послужили за извършване на административно нарушение или които са били предмет на нарушение по ал. 1 и 2, се отнемат в полза на държавата.

Чл. 290. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от органите на МВР.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи или от упълномощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.)

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Обща опасност" е налице, когато се застрашават неопределен брой лица или широк кръг обекти според начина на възникване, обекта на засягане, обхвата на поражение и времето на протичане.

2. "При изпълнение на служебни задължения" се имат предвид такива действия или бездействия, които съставляват изпълнението на задължения, произтичащи непосредствено от заеманата длъжност.

3. "По повод изпълнение на служебни задължения" се имат предвид такива действия или бездействия, които не съставляват изпълнението на задължения, произтичащи непосредствено от заеманата длъжност, но ги предхождат или следват по време и са в пряка причинна връзка с тях.

4. "Загинал при или по повод изпълнение на служебни задължения" - когато смъртта е настъпила поради действието на неблагоприятни обстоятелства или под влиянието на външен фактор.

5. "Тежка телесна повреда", "средна телесна повреда", "неизбежна отбрана" и "крайна необходимост" са посочените съответно в чл. 128, 129, 12 и 13 от Наказателния кодекс.

6. (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) "Снемане на полицейска регистрация" е операция или набор от операции с данните, обработвани при полицейската регистрация, които водят до заличаване на данни или до унищожаване на материални носители на информация от документални фондове, или до обезличаване на данните и ползването им само за целите на статистиката в автоматизираните информационни системи.

7. (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) На физически и юридически лица, неоправомощени със закон, се

забранява използване на униформено облекло, символи и отличителни знаци, полицейски лампи, маскировъчни качулки или надписи, въведени за структурни звена на МВР и показващи принадлежност към тези структури.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон отменя:

1. Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 57 от 1991 г.; изм., бр. 77 от 1991 г., бр. 109 от 1993 г., бр. 49 от 1994 г., бр. 65 и 68 от 1995 г., бр. 22 и 100 от 1996 г. и бр. 16 от 1997 г.).
2. Закона за Националната полиция (обн., ДВ, бр. 109 от 1993 г.; изм., бр. 64 от 1997 г.).
3. Закона за Националната служба за сигурност (ДВ, бр. 49 от 1994 г.).
4. Закона за Централната служба за борба с организираната престъпност (ДВ, бр. 68 от 1995 г.).
5. Закона за Противопожарната охрана (обн., ДВ, бр. 89 от 1979 г.; изм., бр. 26 от 1988 г. и бр. 57 от 1991 г.).

§ 3. В чл. 46, ал. 1, т. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г. и бр. 90 от 1996 г.) се създава второ изречение:

"има правомощията по чл. 68, 70, 73, 74, 76, 78 и 80 от Закона за Министерството на вътрешните работи, на съответната територия до пристигане на полицейския орган;"

§ 4. Висшият институт за подготовка на офицери и за научноизследователска дейност продължава дейността си и запазва статута си по досегашните разпоредби до обнародване на решението на Народното събрание за създаване на Академия на МВР.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 73 от 1998 г., бр. 29 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 26 от 2003 г.) Разпоредбите относно личния състав на Министерството на вътрешните работи се прилагат и за офицерите и сержантите от Главна дирекция "Главно управление на местата за лишаване от свобода" на Министерството на правосъдието, от структурата по чл. 11 от Закона за пощенските услуги и офицерите и сержантите от Националната следствена служба.

§ 6. За служителите от гражданската администрация се прилагат разпоредбите на гражданските закони, доколкото не е предвидено друго в този закон.

§ 7. Министерският съвет издава правилник за прилагането на закона.

§ 8. Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за контрол върху наркотичните

вещества и прекурсорите

(ДВ, бр. 30 от 1999 г., в сила от 3.10.1999 г.)

§ 4. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 122 от 1997 г.; бр. 29 от 1998 г., Решение № 3 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 70, 73 и 153 от 1998 г.) навсякъде думите "наркотици и психотропни вещества" се заменят с "наркотични вещества".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за деноминация на лева

(ДВ, бр. 20 от 1999 г., доп., бр. 65 от 1999 г., в сила от 5.07.1999 г.)

§ 4. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1999 г.) С влизането в сила на закона всички числа в стари левове, посочени в законите, влезли в сила преди 5 юли 1999 г., се заменят с намалени 1000 пъти числа в нови левове. Замяната на всички числа в стари левове с намалени 1000 пъти числа в нови левове се прилага и за всички закони, приети преди 5 юли 1999 г., които са влезли или ще влязат в сила след 5 юли 1999 г.

(2) Органите, приели или издали подзаконовни нормативни актове, влезли в сила преди 5 юли 1999 г. и в които има числа в левове, да направят произтичащите от този закон изменения в тях така, че измененията да се прилагат от датата на влизането в сила на закона.

§ 7. Законът влиза в сила от 5 юли 1999 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение

на Закона за Министерството на вътрешните работи

(ДВ, бр. 29 от 2000 г.)

§ 88. (1) Численият състав на специализираните полицейски звена и специализираните звена за пожарна и аварийна безопасност, създадени по реда на отменените чл. 85, чл. 86, ал. 1 и 2 и чл. 120, създадени за охрана на министерства, ведомства, други държавни органи на бюджетна издръжка, БНБ и обекти с национално значение, преминава по щата на МВР.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон сключените договори по реда на отменените чл. 86, ал. 1 и чл. 120 във връзка с чл. 86, ал. 1 се прекратяват, като служителите се освобождават от служба поради съкращаване на щата, с изключение на министерства, ведомства, други държавни органи на бюджетна издръжка, БНБ и обекти с национално значение по ал. 1.

§ 89. (1) На заварените на работа офицери и сержанти в дирекциите и институтите по чл. 192, ал. 2 званията се премахват и те преминават към категорията на държавни служители - граждански лица.

Служебните правоотношения с тези лица не се прекратяват, а се преобразуват.

(2) До определяне от Министерския съвет на заплатите на държавните служители - граждански лица, на лицата по ал. 1 се заплащат възнагражденията, определени за длъжностите, на които са заварени.

(3) Лицата по ал. 1, на които определените основни месечни възнаграждения за държавни служители - граждански лица, са по-ниски, запазват размера на възнагражденията си по ал. 2 до влизането им в съответните равнища.

(4) Образованите преписки за търсене на дисциплинарна или имуществена отговорност срещу лицата по ал. 1 се приключват по досегашния ред.

§ 90. Коефициентът 1,45 се прилага и за обезщетенията по чл. 261, ал. 1 - 4, присъдени или подлежащи на изплащане преди 1 януари 1999 г., но изплащани след тази дата.

§ 92. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон администрацията на МВР да се приведе в съответствие с изискванията в него.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за Министерството на вътрешните работи
(ДВ, бр. 17 от 2003 г.)

§ 103. Офицерите от Национална служба "Сигурност" и от Национална служба "Борба с организираната престъпност" при изпълнение на служебните си задължения и при доказана оперативна необходимост могат да заемат и длъжности в държавната администрация съгласно Единния класификатор на длъжностите в администрацията при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

§ 104. (1) Образованите производства за търсене на дисциплинарна или имуществена отговорност срещу държавните служители - офицери, сержанти и граждански лица, се довършват по досегашния ред.

(2) Висящите спорове по отмяна на незаконосъобразно уволнение се довършват по досегашния ред.

§ 105. В срок 6 месеца от влизането в сила на този закон полицейските органи са длъжни да приведат в съответствие с изискванията на закона заварените полицейски регистрации.

§ 106. До приемането на актовете по чл. 112, ал. 2 се прилага досегашният ред.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за Министерството на вътрешните работи
(ДВ, бр. 103 от 2003 г.)

§ 15. В срок три месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет и министърът на вътрешните работи привеждат подзаконовите нормативни актове в съответствие с неговите разпоредби.

§ 16. Разпоредбите на § 8 и 14 влизат в сила три месеца след обнародването на този закон в "Държавен вестник".